

# **Samen bouwen aan Soest!**

**Met Volt Soest bouwen we aan  
vertrouwen, vernieuwing en verbinding**

# Verkiezingsprogramma 2026-2030

## Een dag in de toekomst

*De uitnodiging voor het burgerberaad vouw je op en doe je in je zak. Je bent één van de 75 inwoners die geloot is. Een hele eer! Ondanks dat de gemeente kritisch kijkt naar waar ze het geld aan uitgeeft, is er juist voor gekozen om Soesters meer vertrouwen te geven en ze meer te betrekken bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Zo is er nu ook een app die je af en toe vraagt om een paar vragen kort te beantwoorden. Daar ben je blij om, want je ziet hoe jouw bijdrage echt terugkomt in de plannen voor de gemeente. En je weet dat je burens er net zo over denken. Terwijl je richting je voordeur loopt, gaat je telefoon. Kijk! Daar heb je een melding van de app om een paar vragen te beantwoorden over het nieuwe plan van de randweg!*

*Je trekt de voordeur achter je dicht. Even snel kijk je bij je buurman door het raam. Sinds hij alleen is, is hij snel achteruit gegaan. Met de buurt hebben jullie afgesproken om een aantal van dit soort burens wat extra aandacht te geven. Je steekt je duim op en je buurman zwaait terug. Van de overkant van de straat hoor je ineens: "Hey, juf!" Het is één van je leerlingen. Je zit in een pool van basisschooldocenten die flexibel bijspringen waar het nodig is. Op deze school is het helaas steeds wat vaker nodig. "Het was echt leuk om naar die urban artjungle te gaan. Morgen ga ik weer!", schreeuwt de leerling blij. Sinds er nu meer van dit soort laagdrempelige, openbare plekken zijn, vinden meer kinderen een uitlaatklep voor hun gedachten én hun verveling. Je klas is rustiger en de cijfers gaan omhoog. "Vet, man! Veel plezier!", roep je terug.*

*Je springt op je fiets en gaat op pad. Het is tijd om vaart te maken. Als je door je wijk fietst, kom je langs de kerk op de hoek. Het mooie gebouw was een paar jaar terug leeg en vervallen, maar nu is het een gaaf integratiecentrum vol leven. Door de open ramen hoor je de klanken van de Nederlandse en andere talen door elkaar en de geur van verse kruiden, die nieuwkomers en buurtbewoners samen in de tuin hebben geplant, komt je tegemoet. Vrolijk zwaait een jongen naar je die je ooit als Taalmaatje hielp. Nu maakt hij zelf anderen wegwijs. Je merkt ineens hoeveel beter het gevoel in de wijk is geworden. Er zijn meer verschillende mensen op straat en je kan je niet meer herinneren wanneer er voor het laatst een echt incident was over hoe iemand eruit zag, welke taal die sprak of met wie die hand in hand liep.*

*Het is lekker doortrappen. De lucht voelt fris, de bomen geven schaduw en je hoort meer vogelgeluiden dan auto's. Via de brede, groene doorfietsroute rijd je veilig door de gemeente. Het is nu absoluut geen straf om van het paleis Soestdijk naar Soesterberg te fietsen. Je komt langs buurten waar mensen op straat even een praatje maken en kinderen op straat spelen. En je rijdt door de groene oases die Soest rijk is. Ondanks dat er flink meer mensen in Soest en Soesterberg wonen, voelt dat door de prettige indeling niet zo: rond de lage hoogbouw is veel ruimte gemaakt voor ontmoeting, voor spel en*

*voor ademen. Je moet even kort stoppen voor een groep schoolkinderen die veilig kan oversteken en ziet hoe iemand zijn geveltuin water geeft. Terwijl je weer richting de mobiliteitshub rijdt om de snelbus te pakken, hoor je muziek van een straatmuzikant die de ochtend kleur geeft.*

*Soest is een sprekend voorbeeld van innovatie geworden. Samen met bedrijven en scholen in de regio heeft de gemeente een plan gemaakt om de Soester economie toekomstbestendig te maken. Dat ging niet vanzelf. Jouw ouders, die op de Richelleweg een bedrijf hebben, moesten aan het idee wennen, maar veel vrienden waren vanaf het begin enthousiast. Zo werkt een vriend na een omscholingstraject bij een reparatiecentrum, is een ander een circulaire meubelboetiek gestart en zijn drie vrienden voedsel gaan verbouwen. Van hen had je dat echt nooit verwacht, maar ze vinden het gaaf om te ontdekken hoe techniek en landbouw samen kunnen vernieuwen. Je ouders beginnen inmiddels ook om te slaan. Met behulp van openbare data hebben ze hun verdienmodel verbeterd en is de omzet gestegen. Zelfs de windturbines die in het dorp zijn geplaatst, zijn ze gaan omarmen. Via de energiegemeenschap zijn ze nu mede-eigenaar én krijgen ze goedkope, duurzame stroom!*

*Aangekomen bij de mobiliteitshub bij Richelleweg Soesterberg stap je in de snelbus (of de tram) naar Woudenberg. Door de hele regio Eemvallei rijden snelbussen die belangrijke centra en de gedeelde bedrijventerreinen en onderwijsinstellingen met elkaar verbinden. Sinds de regionale Duurzame Economische Agenda is de regio een trekpleister voor toekomstgerichte ondernemingen en jong talent. De bussen zijn daarom echt een must en een mooie aanvulling op de regionale doorfietsroutes. Binnen 20 minuten ben je nu op bestemming. Je stapt uit en ziet anderen hun elektrische deelfiets parkeren. Het gelote regionale burgerberaad begint zo, dus je zoekt op waar je naar binnen moet. "Is de identiteit van de regio Eemvallei sinds de invoering veranderd?", is aan jullie gevraagd. Voor jou staat nog steeds één ding vast: Toekomst - Made in regio Eemvallei."*

# De wereld verandert, Soest beweegt mee.

## De verandering die plaatsvindt

We leven in een tijd van ingrijpende veranderingen, die ook in gemeente Soest voelbaar zijn. *Internationale ontwikkelingen hebben invloed* op onze energieprijzen, woningmarkt en arbeidsmarkt. Tegelijkertijd bieden de mondiale bewegingen – van technologische innovatie tot internationale samenwerking – ook *kansen om lokaal het verschil te maken*.

Terwijl de wereld om ons heen verandert, groeit het besef dat we juist op lokaal niveau krachtig kunnen handelen. Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheden, en hoewel dat uitdagingen met zich meebrengt, biedt het ook *ruimte voor maatwerk en directe impact in onze wijken en buurten*. Hier kunnen we samen bouwen aan oplossingen die écht werken voor onze inwoners.

## Keuzes voor Soest

Ook in Soest en Soesterberg staan we voor belangrijke keuzes. We willen groeien en tegelijkertijd de kwaliteit van onze leefomgeving behouden. De druk op zorg, woningbouw en klimaat *vraagt om slimme, duurzame en sociale oplossingen*. Gelukkig staat Soest er financieel goed voor, en dat geeft ons de mogelijkheid om gericht te investeren in wat écht telt – met oog voor de lange termijn en met respect voor onze natuur.

Onze economie heeft zich op een te smal welvaartsbegrip ontwikkeld, namelijk op materiële welvaart en BBP (bruto binnenlands product), terwijl ook zaken als gezondheid, ecologie, klimaat, onderwijs en sociale contacten voor onze brede welvaart mee moeten tellen. Volt Soest wil juist op die thema's inzetten.

Gemeenten zoals Soest bevinden zich steeds vaker op het *kruispunt* van Europese en landelijke vraagstukken. Dat vraagt om lokaal leiderschap, samenwerking en het vermogen om vooruit te kijken. Door samen te werken – met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden – kunnen we deze *uitdagingen omzetten in kansen*. Zo maken we van Soest een plek waar iedereen mee kan doen, zich thuis voelt en toekomst ziet.

## Een nieuw perspectief

Een ander perspectief is daarom nodig. Want de grote lijnen van Europese politiek zijn geen ver-van-ons-bed-show: ze komen uit bij onze gemeenteraad en onze voorkeur. Europese keuzes over energie, migratie of landbouw beïnvloeden onze leefomgeving, ons dagelijks leven en de beweegruimte die onze gemeente heeft. Tegelijkertijd begint elk duurzaam antwoord lokaal. Juist *op lokaal niveau zien we wat werkt*.

Volt denkt Europees en doet lokaal. Wij verbinden het grotere verhaal met de plek waar verandering voelbaar wordt. Want waar Europese samenwerking de sleutel is tot structurele oplossingen, ligt de uitvoering in de haarvaten van onze samenleving. Hier, op regionaal en lokaal niveau, kunnen we *het verschil maken*. Hier begint toekomstpolitiek -

beleid dat mensen verbindt, buurten versterkt en keuzes maakt voor de lange termijn. Volt Soest wil toe naar lange termijn politiek in plaats van het nemen van besluiten op basis van een goede verkiezingsuitslag bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

In dit programma laten we zien hoe we van Soest een slimme, gezonde, leefbare en saamhorige gemeente willen maken. Een gemeente die *Europees verbonden en lokaal verankerd* is. Het programma is gebaseerd op drie speerpunten:

## Een toekomstbestendig Soest

## Een inclusief Soest

## Een democratisch Soest

### Een toekomstbestendig Soest

Als het gaat om een toekomstbestendig Soest gaat het er vooral om dat Soest een duurzame gemeente wordt. We investeren in maatregelen die Soest toekomstbestendiger maken en die goed zijn voor het klimaat en voor het milieu. We nemen maatregelen die de biodiversiteit in Soest bevorderen. We zetten in op circulariteit en bevorderen het hergebruik van spullen, we stimuleren de oprichting van (meer) repairshops. We faciliteren organisaties die zich hiermee bezig (willen gaan) houden.

We zetten ook in op woningbouw in Soest en Soesterberg voor alle doelgroepen. Voor jongeren, voor senioren, voor gezinnen en voor nieuwkomers. Iedereen heeft recht op een dak boven het hoofd. We kijken naar locaties die hiervoor geschikt zijn, binnen en buiten de rode contouren. Mooie groene plekken binnen de rode contouren gaan we beschermen en waar mogelijk geven we de natuur meer ruimte binnen de rode contouren. Water en bodembelangen zijn sturend in de woningbouwplannen.

We streven naar voldoende faciliteiten voor de inwoners. Denk hierbij aan cultuur- en uitgaansgelegenheden voor de verschillende leeftijden maar ook huisartsen, tandartsen en andere medische voorzieningen. Daarnaast gaan we voor goed en duurzaam openbaar vervoer. En we beschermen hoogwaardig groen voor ontspanning en onthaasting.

### Een inclusief Soest

Een inclusieve gemeente zorgt dat beleid niet over, maar *met* mensen wordt gemaakt. Dat betekent toegankelijke publieke ruimtes, eerlijke participatie in besluitvorming en actieve bestrijding van uitsluiting en discriminatie. Diversiteit is een krachtbron die we ondersteunen door bewoners te verbinden, taal- en opleidingskansen te versterken en lokale samenwerkings-initiatieven te stimuleren.

Volt streeft naar een samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen, ongeacht afkomst, leeftijd, gender, beperking, geloof of seksuele oriëntatie. Inclusiviteit begint bij

de lokale gemeenschap: in onze wijken, scholen, sportverenigingen en op het gemeentehuis. Alleen door samen te bouwen aan een open, rechtvaardige en verbonden gemeenschap kan iedereen zich echt thuis voelen in het eigen dorp.

De samenleving wordt steeds individualistischer, dit proces is al jaren aan de gang en (b)lijkt niet te stoppen. Toch hebben we elkaar nodig, juist in deze tijden van onzekerheid. De gebeurtenissen in de wereld lijken soms ver weg maar hebben impact op lokaal niveau. Maar ook wat in Nederland zelf gebeurt heeft invloed op ons dagelijkse leven. Of het nu om polarisatie gaat of om de onzekerheden met betrekking tot de energielevering.

Volt Soest wil inzetten op het vergroten van de verbinding in Soest en het daarmee bevorderen van de sociale cohesie. Aandachtspunten zijn:

- (sociale en fysieke) veiligheid
- een veerkrachtige en weerbare samenleving
- een gemeentelijk dekkend netwerk van ontmoetingsplaatsen met Soest in Verbinding als voorbeeld
- een (wijk-) buddysysteem
- het sociaal domein
- betrokkenheid van jongeren vergroten

## Een democratisch Soest

Wij willen dat inwoners meer te zeggen krijgen in onze gemeente. Daarom geven we inwoners de kans om zelf te beslissen over 2% van het gemeentegeld. Dit geld mogen zij gebruiken voor plannen die goed zijn voor de buurt, de wijk of voor de gemeente. We willen elk jaar bekijken of onze lokale democratie goed werkt. Dat betekent dat we onderzoeken of inwoners goed mee kunnen doen en of de gemeente eerlijk en duidelijk werkt.

Bij de verkiezingen in 2026 willen we geen gewone coalitie (samenwerking tussen partijen), maar een raadsbreed coalitieakkoord met een visie voor de lange termijn. Dat betekent dat álle partijen samen afspreken hoe ze de gemeente willen besturen. We maken dan verschil tussen hoe we samenwerken (proces) en wat we willen bereiken (inhoud).

Ook willen we dat inwoners meer invloed krijgen op beslissingen in de gemeente. Daarom geven we inwoners meer ruimte om mee te denken én mee te beslissen over hun leefomgeving. We organiseren een burgerberaad: een groep inwoners die samen nadenkt over hoe we onze democratie kunnen verbeteren en die het gemeentebestuur kan adviseren, raadgevend of bindend. Daarnaast richten we een schaduw-gemeenteraad van inwoners (jong én oud) op. Deze groep kijkt mee met de echte gemeenteraad en geeft advies.

We gaan ook in gesprek met de hele Soester samenleving (inwoners, organisaties en bedrijven) over belangrijke onderwerpen voor de toekomst. Zo maken we samen een plan voor de lange termijn.

Tot slot maken we een toekomstvisie voor onze gemeente, samen met inwoners. Dit wordt de basis voor nieuwe plannen en afspraken in de komende jaren. Zo zorgen we ervoor dat we samen bouwen aan een toekomstbestendige, inclusieve en democratische gemeente.

## Inhoudsopgave.

|                                         |    |
|-----------------------------------------|----|
| Een dag in de toekomst                  | 2  |
| De wereld verandert, Soest beweegt mee. | 4  |
| Een toekomstbestendig Soest             | 5  |
| Een inclusief Soest                     | 5  |
| Een democratisch Soest                  | 6  |
| Inhoudsopgave.                          | 8  |
| Wij zijn Volt.                          | 1  |
| Wij kiezen voor verbinding.             | 2  |
| Wij geven duidelijkheid.                | 2  |
| Wij gaan voor het beste.                | 3  |
| De 6 uitdagingen.                       | 4  |
| 1. Veerkrachtig en verbonden            | 5  |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben    | 5  |
| 1.1 Goed bestuur                        | 6  |
| 1.2 Inwonersbetrokkenheid               | 7  |
| 1.3 Financiën                           | 8  |
| 2. Gezond in lichaam en geest           | 9  |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben    | 10 |
| 2.1 Voorkomen is beter                  | 10 |
| 2.2 Goed fundament, gelijke basis       | 12 |
| 2.3 Cement van de samenleving           | 12 |
| 2.4 Warme handen en goede hulp          | 13 |
| 3. Vriendelijk, sociaal en veilig       | 15 |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben    | 15 |
| 3.1 Gewoon geld geven (waar nodig)      | 16 |
| 3.2 Een plek voor nieuwkomers           | 17 |
| 3.3 Integratie vanaf dag één            | 17 |
| 3.4 Samen tegen discriminatie           | 18 |
| 3.5 Samen voor veiligheid               | 19 |
| 3.6 Iedereen kan meedoen                | 20 |
| 4. Leefbaar en bereikbaar               | 22 |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben    | 23 |
| 4.1 Groene basis op orde                | 23 |
| 4.2 Het weerbericht van de toekomst     | 24 |
| 4.3 Van wonen naar leven                | 25 |
| 4.4 Nabij en verbonden                  | 27 |
| 5. Modern en vernieuwend                | 29 |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben    | 29 |



|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| 5.1 Toekomstbestendige economie               | 30 |
| 5.2 Boeren in de 21ste eeuw                   | 31 |
| 5.3 Centraal wat moet, decentraal wat kan     | 31 |
| 5.4 Data als nieuwe grondstof                 | 33 |
| 6. Regionaal samen                            | 34 |
| Wat we in 2030 bereikt willen hebben          | 34 |
| 6.1 Meer en betere regionale samenwerking     | 35 |
| 6.2 Meer regionale democratie                 | 36 |
| 6.3 Een regionale Duurzame Economische Agenda | 36 |
| 6.4 De Eempolder als gezond, kloppend hart    | 37 |
| 6.5 Slimme mobiliteit, bereikbare regio       | 37 |

## Wij zijn Volt.

Wij zijn de stem van de toekomst. Een nieuwe generatie politici die klaar staat om de gemeente Soest, samen met haar inwoners, mee te nemen naar de toekomst. Wars van de retoriek van oude politiek en vastgeroeste patronen, staan wij te trappen om onze toekomst vorm te geven. Want de mogelijkheden zijn grenzeloos.

Wij geloven in de kracht van samenwerking. Samenwerking tussen inwoners, bedrijven, organisaties, gemeenten, provincies en landen. In de noodzaak van duurzaamheid, omdat we onze planeet niet grenzeloos kunnen uitbuiten. En in het belang van democratische waarden, omdat vrijheid, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid geen vanzelfsprekendheid zijn, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Volt is actief in tientallen landen en heeft één gezamenlijk doel: bouwen aan een duurzaam, democratisch en solidair Europa. Volt is geboren uit het besef dat de grote uitdagingen van onze tijd zich niet aan grenzen houden. Onze oplossingen zouden dat dus ook niet moeten doen. Volt Soest brengt dit gedachtegoed naar onze gemeente. Want ook in Soest zijn grensoverstijgende oplossingen nodig voor de grote uitdagingen van deze tijd: een toekomstbestendige economie, duurzame bereikbaarheid, onbegrensd leefgeluk en een leefbare toekomst.

Wij staan voor een toekomst waarin we idealen en daadkracht samenbrengen. Voor verbeeldingskracht én verantwoordelijkheid. Voor lange termijn visie én concrete actie. Samen met de Soester inwoners brengen wij een optimistisch verhaal en verfrissende energie. Samen maken we van Soest een gemeente die klaar is voor de toekomst.

## Wij zijn Volt.

### Wij zijn de stem van de toekomst.

### Een grenzeloze toekomst.

## Wij kiezen voor verbinding.

Wij bouwen aan een samenleving waarin vertrouwen de basis vormt - vertrouwen in elkaar, in de gemeenschap en in de kracht van samenwerking, waarbij iedereen in staat is een duurzame relatie/verbinding aan te gaan. We zien overal mensen die willen bijdragen, die verantwoordelijkheid willen nemen en die verschil willen maken. Maar daar moeten ze wel de ruimte voor krijgen. In ons Soest zit de overheid mensen niet in de weg, maar stelt zij hen juist in staat om mee te denken, mee te doen en mee te bouwen.

In een tijd waarin polarisatie en wantrouwen toenemen, kiezen wij voor een andere koers: politiek die mensen verbindt. Wij kiezen voor een samenleving die draait om gemeenschap, solidariteit en gezamenlijke groei. Vrijheid is pas echt waardevol als die voor iedereen geldt. En dat vraagt ook iets van ieder van ons. Iedereen heeft de eigen verantwoordelijkheid om in actie te komen om bij te dragen wat ze kunnen. Voor zichzelf én voor elkaar. Zo werken we samen toe naar een Soest waarin iedereen ertoe doet. Een Soest dat in verbinding is.

## Wij geven duidelijkheid.

Juist in een tijd waarin veel verandert, groeit de behoefte aan richting en houvast. Daarom is het belangrijk om helder te zijn over waar we voor staan. Onze waarden zijn helder en concreet. Het zijn leidende principes die ons helpen koers te houden:

- **Progressief:** Wij kiezen voor vooruitgang en vernieuwing. In een wereld die steeds sneller verandert, moet politiek durven meebewegen. Niet om het oude af te breken, maar om de toekomst actief vorm te geven. We gebruiken technologie en verfrissende ideeën om creatieve en toekomstgerichte oplossingen te realiseren.
- **Pragmatisch:** We zoeken naar duurzame en mensgerichte oplossingen die écht bijdragen aan onze doelstellingen. Idealistisch in doelen, realistisch in aanpak. Liever een oplossing die werkt, dan een idee dat vervliegt.
- **Eerlijk:** Iedereen heeft recht op vrije eigen keuzes, goede processen en een overheid die uitlegt wat ze doet en waarom. Wij staan voor een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig is en de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Zo geven we iedereen gelijke kansen en een gelijke basis.
- **Doelgericht:** We zijn concreet in wat we willen bereiken. We maken duidelijke keuzes die goed zijn voor zowel inwoners als bedrijven en instellingen in Soest. En we leggen het uit als die keuzes niet gerealiseerd worden.

## Wij gaan voor het beste.

Er is toekomstpolitiek nodig om de bereikbaarheid van voorzieningen te behouden en te verbeteren. Leefgeluk draait om meer dan een platte buik en een dikke portemonnee, het gaat om de kwaliteit van leven.

En daar zien wij veel kansen om Soest en Soesterberg te verbeteren. Want ondanks dat er veel dingen goed gaan, maken de Soester jongeren zich meer zorgen over hun toekomst en voelen veel Soesters zich eenzaam. Ook in onze gemeente staat de bestaanszekerheid onder druk en vallen teveel mensen tussen wal en schip. Ondertussen houden grote opgaven, zoals woningbouw, klimaatverandering en goede zorg, ons in de houdgreep.

Volt wil van Soest een gemeente maken met een hoge kwaliteit van leven. Het is onze overtuiging dat mensen pas echt tot hun recht komen in een gemeente met een gezonde leefomgeving die goed is voor lichaam en geest. Een gemeente waarin iedereen gezond kan opgroeien, prettig kan wonen, duurzaam kan leven en waarin iedereen gezien en gehoord wordt. Het verbeteren van het leefgeluk is ons uitgangspunt.

Volt gaat ervoor zorgen dat Soest in 2040 een gemeente is die meer bijdraagt aan de natuur en het klimaat, dan dat zij die belast: ecopositief. Dat betekent dat we meer schone energie opwekken dan we verbruiken, dat we de natuur versterken en dat we bouwen aan een samenleving die het ecosysteem van de planeet respecteert. Het is een essentieel tussendoel op weg naar meer leefgeluk, want een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een goede gezondheid. Daarbij zorgen we ervoor dat dit voor iedereen betaalbaar en bereikbaar is.

Grensoverstijgende samenwerking biedt bij dit alles de kansen die we nodig hebben. Want de grote uitdagingen van deze tijd stoppen niet bij de grenzen van Soest. Onze oplossingen zouden dat dus ook niet moeten doen. Door ideeën, kennis en oplossingen te delen met de regio, verder in Nederland en met onze Europese partners, kunnen we elkaar versterken. Meer en betere grensoverstijgende samenwerking is de toekomst.

## De 6 uitdagingen.

Volt Soest ziet zes samenhangende uitdagingen voor gezamenlijke vooruitgang. Alle direct verbonden aan onze ambitie: ze gaan over wat mensen nodig hebben voor een hoge levenskwaliteit in een daadkrachtige, inclusieve en democratische gemeente. Vijf hiervan dragen direct bij aan onze ambitie: ze gaan over wat mensen nodig hebben voor een hoge levenskwaliteit. De zesde, een daadkrachtige en democratische regio, zien wij als een voorwaarde voor het versneld slagen van de andere uitdagingen.

1. **Veerkrachtig en verbonden** - Wij willen het vertrouwen in de politiek en elkaar herstellen door inwoners écht invloed te geven en de overheid opener, eerlijker en transparanter te maken. Bestuur moet dicht bij de wijken staan, duidelijke keuzes uitleggen en ruimte bieden voor ideeën en initiatieven van bewoners.
2. **Gezond in lichaam en geest** - Gezondheid raakt zowel lichaam als geest. Wij zien gezondheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin gemeente, gemeenschap en individu elkaar versterken. Daarvoor zetten we in op een stabiele en gelijke basis voor iedereen, preventie en voldoende ruimte voor ontspanning en zorg.
3. **Vriendelijk, sociaal en veilig** - We staan pal voor een open en solidaire gemeente, waar iedereen zich thuis en veilig voelt ongeacht afkomst, religie, sekse of geaardheid en identiteit. Dat begint met goede integratie vanaf dag één, toegankelijke voorzieningen en een veilige omgeving voor iedereen. Niemand mag buitengesloten of achtergesteld worden.
4. **Toekomstbestendig en bereikbaar** - Volt wil dat Soest groeit op een manier die de kwaliteit van leven vergroot: met meer groen, gezonde woningen en een slimme inrichting van de gemeente. We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit, natuur als fundament en mobiliteit die mensen verbindt.
5. **Modern en vernieuwend** - Wij kiezen voor vernieuwing. Voor een economie die welzijn boven groei zet, landbouw die duurzaam en eerlijk is en een energietransitie met zeggenschap voor inwoners. We nemen regie over digitalisering, zodat technologie ons vooruit helpt en verbindt.
6. **Regionaal samen** - De grote uitdagingen van deze tijd zijn groter dan onze gemeentegrenzen. De oplossingen moeten we dus ook daarbuiten zoeken. Een daadkrachtige en democratische regio is een voorwaarde voor een leefbare toekomst.

# 1. Veerkrachtig en verbonden

*"De uitnodiging voor het burgerberaad vouw je op en doe je in je zak. Je bent één van de 75 inwoners die geloot is. Een hele eer! Ondanks dat de gemeente kritisch kijkt naar waar ze het geld aan uitgeeft, is er juist voor gekozen om Soesters meer vertrouwen te geven en ze meer te betrekken bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Zo is er nu ook een app die je af en toe vraagt om een paar vragen kort te beantwoorden. Daar ben je blij om, want je ziet hoe jouw bijdrage echt terugkomt in de plannen voor de gemeente. En je weet dat je burens er net zo over denken. Terwijl je richting je voordeur loopt, gaat je telefoon. Kijk! Daar heb je een melding van de app om een paar vragen te beantwoorden over het nieuwe plan van de randweg!"*

Steeds meer mensen voelen zich buitengesloten van de politiek. Daardoor neemt polarisatie toe en neemt het vertrouwen in de overheid én in elkaar af. Wij willen het vertrouwen in de politiek en in elkaar herstellen en verbeteren. Met een overheid die met één been in de wijk staat, die open is over keuzes en die eerlijk is over wat wel en niet kan. Een bestuur dat luistert en laat zien dat de ideeën van inwoners verschil maken.

Dagelijks zetten Soesters zich met veel energie en toewijding in voor een veilige, levendige en verbonden gemeente. Die inzet verdient een gemeente die net zo betrokken is en die de kracht uit de wijken en de inwoners herkent en benut. Juist met de opgaven en uitdagingen van nu, zoals digitalisering en de toenemende vraag naar zorg, is er behoefte aan een lokale overheid die actief luistert, verbinding zoekt en samen met inwoners keuzes maakt die passen bij hun ideeën en ambities.

Een goede overheid staat midden in de samenleving. Het legt besluiten uit in 'gewone' taal en betreft inwoners vanaf het begin bij belangrijke besluiten. Dit betekent ook dat moeilijke keuzes worden gemaakt en dat daar verantwoordelijkheid voor wordt genomen. Wij willen échte gesprekken, waarbij ideeën worden opgehaald én teruggekoppeld, zodat inwoners weten wat er met hun inbreng gebeurt.

*Een betrouwbare, transparante en eerlijke overheid is als een brug: die brengt verbinding. Volt wil het vertrouwen in de overheid en in elkaar herstellen. "Door betrokken samen te werken zijn de mogelijkheden voor de toekomst onbegrensd." Volt laat hierbij het goede voorbeeld zien en stuurt aan op een raadsbreed akkoord waarbij Soest in 2040 de stip op de horizon is. Raadsbreed op basis van wat we met z'n allen belangrijk vinden en op basis van samenwerking, openheid en verbinding. In het belang van alle inwoners en ondernemers in Soest.*

## Wat we in 2030 bereikt willen hebben

Onze visie blijft niet bij mooie woorden. Inwoners moeten merken dat de gemeente opener, eerlijker en betrouwbaarder wordt. Vertrouwen en samenwerking moeten zichtbaar zijn in hoe er bestuurd wordt. Barrières en ongewenste grenzen doorbreken we.

Politieke keuzes horen verschil te maken in de gemeente, zodat inwoners ervaren dat hun stem telt en dat meedoen loont.

Het volgende is in 2030 bereikt:

- Een online begrotings- en participatiedashboard geeft inzicht in de gemeentefinanciën en lopende participatietrajecten
- De participatieverordening is ingevoerd in plaats van de bestaande niet werkende regelingen
- Twee burgerberaden zijn afgerond waarvan de een over participatie en de ander over de woningbouwopgave
- Een transparantieregister geeft inzicht in (politieke) lobby-activiteiten
- Voor alle wijken is jaarlijks maximaal €50.000,- beschikbaar om ideeën voor het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk te realiseren.

## 1.1 Goed bestuur

Goed bestuur begint met de overtuiging dat de gemeente er is om haar inwoners en ondernemers zekerheid, perspectief en betrokkenheid te bieden. We hebben daarvoor een bestuur nodig dat meebeweegt met de tijd, maar dat ook blijft staan voor haar normen, waarden en afspraken. Een bestuur dat luistert, verbindt en eerlijk is over wat kan en wat niet. We vinden dat plannen verder moeten kijken dan de volgende verkiezing en dat iedereen zich welkom moet voelen om daaraan mee te doen. Met lef, pragmatisme en een frisse, vooruitstrevende blik zetten wij vertrouwen en samenwerking centraal.

- **We kijken kritisch naar de portefeuilles van het college van burgemeester en wethouders (B&W), maken logische combinaties en moderniseren ze**, zodat we specifieke opgaven beter beleggen bij één persoon voor beter integraal beleid. Wij vinden dat in elk geval de portefeuilles 'digitale zaken', 'participatie' en 'gemeentegrensoverschrijdende samenwerking' één bestuurlijk aanspreekpunt moeten krijgen.
- **Nieuw beleid is duidelijk, concreet, uitvoerbaar en handhaafbaar en heeft als uitgangspunt dat gewenst gedrag wordt aangemoedigd**, zodat keuzes en effecten goed te controleren en bij te sturen zijn. Vertrouwen vergroot de effectiviteit.
- **Er komt een transparantieregister en een goede participatieparagraaf in raads- en collegevoorstellen**, zodat het bestuur duidelijk laat zien wie de besluitvorming heeft beïnvloed (lobby). Openheid en transparantie zijn belangrijk voor de controlerende taak van de gemeenteraad.
- **De besluiten, processen en documenten van de gemeente moeten makkelijk te vinden, goed te lezen en te begrijpen zijn**, zodat ook mensen die niet-theoretisch opgeleid zijn kunnen volgen wat de gemeente doet. Dat willen we onder andere bereiken met lekensamenvattingen en slimme, digitale instrumenten maar ook door een persoonsgerichte dienstverlening.

- **We erkennen het belang van goede participatietrajecten en staan voor de integriteit van de doorlopen processen**, zodat inwoners ervan uit kunnen gaan dat Volt Soest hun ideeën zal waarderen, borgen en beschermen.

## 1.2 Inwonersbetrokkenheid

Wij geloven dat onze gemeente beter wordt als inwoners echt invloed hebben op hun omgeving. Maar al te vaak wordt participatie gebruikt als vinkje en dat schaadt het vertrouwen in de overheid en in elkaar. Voor ons is participatie een middel om mensen meer inbreng te geven en om verbinding te creëren. Dat betekent dat we vertrouwen willen geven en krijgen, door duidelijk te maken hoe inwoners kunnen meedenken, meebeslissen en meedoen.

- **Er komt duidelijk participatiebeleid met een standaard voor het participatieproces**, zodat inwoners en initiatiefnemers weten wat ze kunnen verwachten en duidelijk is wat met de uitkomsten wordt gedaan. Ruimte voor maatwerk blijft mogelijk. Een van de wethouders wordt verantwoordelijk voor participatiebeleid.
- **College- en raadsvoorstellen krijgen een goede participatieparagraaf**, zodat duidelijk wordt hoe input van inwoners verwerkt is. Dat betekent dat ook duidelijk wordt gemaakt waarom iets niet is meegenomen en waarom daarvoor gekozen is.
- **Volt wil dat de gemeente jaarlijks burgerfora organiseert**. Deze burgerfora brengen Soesters samen om belangrijke beleidsstukken te bespreken. Ook wordt er na afloop van een discussie een advies uitgebracht aan de gemeente(raad). De gemeente zorgt dat er tijdens deze burgerfora experts aanwezig zijn, zodat burgers goed geïnformeerd worden over het desbetreffende onderwerp. Zo kan iedereen een mening vormen en tot een weloverwogen advies komen, ook burgers die minder voorkennis over een onderwerp hebben.
- **De communicatie rond participatietrajecten wordt verbeterd**, zodat voorafgaand aan de participatie duidelijk is 'wat de spelregels zijn': waar kan wanneer wat over gezegd worden en wat wordt daarmee gedaan. Er moet altijd een plek zijn voor ideeën die niet precies binnen de kaders passen.
- **De rol van inwonersnetwerken versterken wij**, zodat buurten in tijden van crisis en verandering sterker en veerkrachtiger zijn en inwoners elkaar snel weten te vinden. Ook kan via deze netwerken betrouwbare informatie verspreid worden. Bijvoorbeeld over wat gedaan moet worden bij rampen of calamiteiten. In wijken waar veel overlast is, stellen wij samen met de inwonersnetwerken een actieplan op.
- **Meer moderne, digitale participatie-instrumenten moeten worden ingezet**, zodat participatietrajecten toegankelijker worden voor mensen. Bijvoorbeeld voor mensen met jonge kinderen, met een fysieke beperking of mensen die het spannend of lastig vinden om in een groep vreemde mensen te spreken.
- **Het burgerberaad wordt een structureel instrument om inwoners invloed te geven op veranderingen**, zodat Soesters in dialoog tot gedragen voorstellen of



adviezen kunnen komen. Wij willen in elk geval een burgerberaad over de grenzen voor de woningbouwopgave en een burgerberaad over participatie.

### 1.3 Financiën

Geld is een middel om doelen te bereiken. Wij willen dat gemeentefinanciën bijdragen aan welzijn, met investeringen in (jeugd- en ouderen)zorg, wonen en duurzaamheid. Iedere euro moet nu én in de toekomst maatschappelijke waarde opleveren. Dat vraagt om duidelijke toekomstgerichte keuzes, transparant beleid en ruimte om op lange termijn te investeren. Onze begroting is geen boekhouding, maar een kompas voor een sterke en eerlijke gemeente.

- **We willen dat Soest zich actief inzet voor structureel hogere bijdragen uit het gemeentefonds**, zodat de gemeente haar taken goed kan uitvoeren zonder te bezuinigen op belangrijke voorzieningen of de lasten voor inwoners te verhogen. De gemeente is geen uitvoeringsorganisatie van het Rijk, maar heeft de verplichting om goed voor zijn inwoners te zorgen - nu en in de toekomst. Geen knaken, geen taken!
- **We zetten in op het benutten van gelden die beschikbaar komen vanuit de afspraken binnen de NAVO**. Daarbij is immers afgesproken dat het 1,5% deel van de totaal 5% norm ingezet kan worden op bijvoorbeeld infrastructurele aanpassingen ter ondersteuning van de krijgsmacht.
- **Brede welvaart voeren we als verplicht kader voor financieel beleid**, zodat elke begrotingskeuze bijdraagt aan de kwaliteit van leven én binnen ecologische grenzen blijft. De 'Verordening voor het financieel beleid en beheer' passen we hierop aan. Om beter te werken aan het behalen van resultaten, zoals duurzaamheid, klimaatadaptatie, circulariteit en preventie, koppelen we een deel van het gemeentelijk budget aan die resultaten.
- **Gemeentelijke geldstromen maken we begrijpelijk en toegankelijk voor alle inwoners**, zodat zij beter kunnen meepraten over prioriteiten en beleid. Dat willen wij doen met slimme dashboards, openbare data en leesbare financiële stukken. Het is daardoor mogelijk om informatiegestuurd te werken.
- **Inwoners laten we in elke wijk direct meebeslissen**, zodat zij samen zichtbare verbeteringen kunnen realiseren die de leefbaarheid vergroten en het vertrouwen in de politiek versterken. Denk aan het schoonhouden van de wijk, het vergroenen van de wijk of het inclusiever maken van de wijk. Elke wijk krijgt hiervoor jaarlijks maximaal €50.000 ter beschikking.
- **We investeren structureel in maatregelen die op termijn geld besparen en tegelijk bijdragen aan duurzaamheid, gezondheid en efficiëntie**, zodat de (indirecte) gemeentelijke lasten dalen en de leefkwaliteit stijgt. We onderzoeken of we de inkomsten kunnen verhogen door een eerlijkere toeristenbelasting, een overlastbijdrage voor grote evenementen en een gerichte en uitlegbare verhoging van de OZB. We gaan hierbij uit van het principe van: de breedste schouders dragen de zwaarste lasten.

## 2. Gezond in lichaam en geest

*"Je trekt de voordeur achter je dicht. Even snel kijk je bij je buurman door het raam. Sinds hij alleen is, is hij snel achteruit gegaan. Met de buurt hebben jullie afgesproken om een aantal van dit soort burens wat extra aandacht te geven. Je steekt je duim op en je buurman zwaait terug. Van de overkant van de straat hoor je ineens: "Hey, juf!" Het is één van je leerlingen. Je zit in een pool van basisschooldocenten die flexibel bijspringen waar het nodig is. Op deze school is het helaas steeds wat vaker nodig. "Het was echt leuk om naar die urban artjungle te gaan. Morgen ga ik weer!", schreeuwt de leerling blij. Sinds er nu meer van dit soort laagdrempelige, openbare plekken zijn, vinden meer kinderen een uitlaatklep voor hun gedachten én hun verveling. Je klas is rustiger en de cijfers gaan omhoog. "Vet, man! Veel plezier!", roep je terug."*

Fysieke en mentale gezondheid zijn in alle opzichten belangrijk voor meer levensgeluk. Tegelijkertijd staat het zorgsysteem onder druk. Er is een toenemende zorgvraag, er zijn oplopende kosten en we hebben te maken met arbeidstekorten. Om zorg ook in de toekomst voor iedereen kwalitatief, toegankelijk en betaalbaar te houden, moeten we de grenzen van het zorgsysteem verleggen.

Wij bekijken gezondheid breed. Het gaat niet alleen om het voorkomen van ziekte, maar het gaat erom dat mensen zich zowel lichamelijk sterk als mentaal veerkrachtig voelen. Onderwijs, cultuur en sport dragen daaraan bij door ruimte te bieden voor ontwikkeling, ontspanning en verbondenheid. Op goede zorg moeten we kunnen rekenen wanneer het uiteindelijk toch nodig is. Een goede gezondheid(-szorg) verhoogt de kwaliteit van leven.

De basis in Soest is goed. Soesters voelen zich gezond, hebben relatief weinig overgewicht en hebben gemiddeld minder langdurige ziekten of aandoeningen. Er zijn echter zorgwekkende trends. Het aantal jonge mensen dat gebruik maakt van de jeugdzorg is hoger dan het landelijk gemiddelde, zelfs een van het hoogste van de provincie. Veel Soesters voelen zich (heel erg) eenzaam: 31% van de ouderen boven de 65 jaar in Soest ervaart sociale eenzaamheid en 23% ervaart emotionele eenzaamheid. Daarnaast heeft 45% van de ouderen psychische klachten. Ook wordt er minder mantelzorg gegeven dan elders in de provincie en voelen meer mantelzorgers zich overbelast. Het mantelzorgpotentieel halveert de komende 15 jaar. Tegelijkertijd hebben we ook in Soest te maken met arbeidstekorten en een toenemende zorgvraag door een vergrijzende bevolking. Het is dus noodzakelijk om vooruit te kijken en keuzes te maken.

Gezondheid zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin gemeente, gemeenschap en individu elkaar versterken. Samen moeten we voorwaarden scheppen die iedereen in staat stellen om gezonde keuzes te maken, en elkaar daarbij stimuleren. De uiteindelijke keuze ligt bij mensen zelf, maar de basis moet daarvoor op orde zijn. Grenzeloze samenwerking tussen gemeenten, organisaties en Soesters brengt een gezonde toekomst voor iedereen dichterbij.

## Wat we in 2030 bereikt willen hebben

De weg van visie naar resultaat vraagt om vertrouwen dat wat we voor ogen hebben ook voelbaar wordt in het dagelijks leven. Het gaat niet alleen om plannen of ambities, maar om de manier waarop die zich vertalen in meer welzijn, meer verbondenheid en meer kwaliteit van leven. Met deze concrete ambities slaan wij een brug tussen denken en doen. Het laat zien hoe wij onze keuzes terug willen laten komen in onze gemeente en Soest zo gezonder en gelukkiger maken. We houden hierbij rekening met een drietal zorgwekkende trends:

- Jongeren die gebruik maken van specialistische jeugdzorg
- Ouderen die zich eenzaam voelen en psychische klachten ervaren.
- Arbeidstekorten i.c.m. een toenemende zorgvraag

We willen het volgende bereikt hebben:

- Kinderen uit gezinnen met lage inkomens krijgen financiële steun voor vrijetijdsactiviteiten
- 1 permanente broedplaats voor kunstenaars is ingericht
- De eerste wijkgerichte familieschool is geopend
- In Soest en Soesterberg zijn wijkcoaches actief

## 2.1 Voorkomen is beter

Een goede gezondheid begint bij preventie. Door in te zetten op het voorkomen van fysieke en mentale gezondheidsproblemen geven we mensen de kans om langer gezond te blijven. Het is een investering in levenskwaliteit en toekomstbestendigheid, en versterkt de basis van onze samenleving. Bovendien wordt de druk op de zorg ermee verlicht. Daarmee werken we aan een samenleving waarin gezondheid en welzijn stevig verankerd zijn.

- **Soest heeft tenminste één familieschool, waar welzijn van kind én ouders centraal staat**, een familieschool biedt onder meer makkelijk vindbare en brede ondersteuning voor het kind en het gezin. Vanuit school, de plek die voor veel leerlingen én ouders (of verzorgers) veilig en vertrouwd voelt. Er wordt gewerkt aan brede talentontwikkeling met een gevarieerd naschools aanbod. Daarbij worden ouders en alle (wijk)partners met nadruk betrokken bij de ontwikkeling van het kind. Op deze manier werken we aan een stabiele en gezonde basis voor kinderen, worden gezinnen beter ondersteund en kunnen professionals sneller samenwerken rond de ontwikkeling en het welzijn van ieder kind. Ook volwassenen kunnen voor vragen op de familieschool terecht.
- **We starten een pilot waarin inwoners met een laag inkomen automatisch een maandelijkse bijdrage ontvangen**. Niet op basis van wantrouwen en bewijslast, maar op vertrouwen. Zo verminderen we stress en vergroten we de ruimte om echt mee te doen in de samenleving. Een stabiele basis garanderen leidt tot een vermindering van (gezondheids-)klachten.

- **We verminderen de uitvoeringslast van het minimabeleid en investeren de besparing in persoonlijke ondersteuning**, we zorgen voor minder regels-om-de-regel en formulieren, we maken meer tijd voor begeleiding, vroegsignalering en menselijk contact.
- **We investeren in groene straten en wijken met voldoende ruimte en voorzieningen om te bewegen, spelen en ontspannen**, zodat de luchtkwaliteit beter wordt en inwoners op een natuurlijke manier gestimuleerd worden tot een gezonde leefstijl en gezondheidsproblemen zoveel mogelijk worden voorkomen. Met gelabeld geld zorgen we dat hier budget voor is. Binnen 10 minuten loop of fiets je in het groen.
- **We investeren in het sociaal domein**, want we zetten in op preventie. Met name de jeugd heeft nog steeds te maken met de effecten van covid. Samen met partners als Stichting Balans, Idea, Welzin, de kunst en cultuursector, NME, de sportverenigingen, ontmoetingscentra, de muziekschool en het onderwijs werken we aan het welzijn van onze jongeren. Met betrekking tot onze senioren werken we nauw samen met de SWOS. Daarbij is de gemeente een betrouwbare en faciliterende partner.
- Binnen het sociaal domein, maar ook binnen andere domeinen, zijn veel vrijwilligers actief. **We herstellen de waardering voor vrijwilligers** in ere en organiseren een jaarlijkse vrijwilligersdag en bieden vrijwilligers kosteloos trainingen aan die hun vrijwilligerschap ondersteunen.
- **Onze jeugd krijgt dus onze steun**, we helpen ze waar dat kan en steunen ze waar nodig. Want 24% van de 13-17-jarigen binnen de gemeente Soest heeft psychische klachten en 43% van de jongeren tussen 16-25 heeft psychische klachten (2024). Bij die steun kijken we naar:
  - Mentale veerkracht begint op school: we ontwikkelen wekelijkse lessen over mentale gezondheid en weerbaarheid, ondersteund door programma's van o.a. Trimbos.
  - Preventie als uitgangspunt: we introduceren lokale preventiemodellen waarin ouders, scholen en jongeren gezamenlijk optrekken.
  - Hulp zichtbaar en laagdrempelig: online hulp wordt actief gepromoot op plekken waar jongeren zijn; professionals, maar ook ervaringsdeskundigen en buurtouders, in zorg en onderwijs krijgen training in vroegsignalering.
  - Ontmoeting stimuleren, met jongeren aan het roer: jongeren ontwerpen zelf chillplekken, sportplekken en creatieve hubs;
  - We ondersteunen kleinschalige festivals en avondopenstellingen van sportlocaties.
  - Cultuur als bindmiddel: we investeren structureel in initiatieven die zorgen voor verbinding tussen generaties en achtergronden.
  - Sterke leefomgeving en toekomstgericht onderwijs: we helpen scholen toekomstbestendig te blijven, ook bij krimp.
- **Bij nieuwe projecten met impact op de samenleving**, zoals infrastructurele en bouw projecten, wordt een jongeren impact analyse uitgevoerd. Ook zal de jongerenraad om advies gevraagd worden.

- **We ondersteunen organisaties die aanvullend zijn** aan de reguliere hulpverlening en die jongeren die buiten de boot vallen omdat ze het reguliere systeem niet vertrouwen of daar geen plek krijgen, op het goede pad te komen door de juiste keuzes te maken.
- **We werken aan goede arbeidsvoorwaarden**, minder administratieve lasten en meer zeggenschap voor zorgprofessionals en betere (financiële) ondersteuning voor mantelzorgers
- **Ook onze ouderen krijgen onze steun**, doordat we werk maken van (informele) zorgnetwerken en wijkcoaches, die regelmatig inchecken bij (eenzame) ouderen. Deze wijkcoaches zijn een makkelijk aanspreekpunt voor zowel ouderen als jongeren, ze hebben een signalerende functie en zorgen voor meer verbinding in de wijken.
- **We maken zorg thuis makkelijker als het kan**, door traditionele verpleeghuiszorg deels te vervangen door het zogeheten Volledig Pakket Thuis (VPT), waarbij zorgorganisaties intensieve ondersteuning leveren aan huis. Dit vraagt om sterke samenwerking tussen zorgorganisaties, woningcorporaties en de gemeente. Wijkgerichte zorgstructuren worden daarbij het fundament onder een houdbaar zorgsysteem. We maken het daarnaast makkelijker om het zgn. kangoeroe wonen toe te passen.

## 2.2 Goed fundament, gelijke basis

Onderwijs vormt de basis voor de rest van het leven. Het opent deuren en geeft iedereen de kans om talenten te ontwikkelen. Onderwijs schept gelijke kansen en legt het fundament voor een toekomst waarin mensen zich kunnen ontplooiën en bijdragen aan de samenleving. Door te investeren in leren en ontwikkelen, bouwen we aan een gemeenschap die sterker, eerlijker en veerkrachtiger is. Daar wordt iedereen beter van.

We onderzoeken samen met het primair onderwijs in de gemeente hoe we kansengelijkheid voor kinderen in het primair onderwijs kunnen vergroten, denk hierbij aan:

- **Handvatten bieden aan docenten om kansrijk te adviseren**, zodat ze kinderen beter advies kunnen geven op basis van hun potentie. Dat kan bijvoorbeeld via Samenwerkingsverband (SWV) de Eem. Ook willen we dat de thuissituatie niet meer wordt meegenomen, zoals in Amsterdam.
- **Binnen gemeente Soest onderzoeken of er een pilot gestart kan worden met een 'verlengde basisschool' (groep 8) of een 'tienercollege'**, zodat kinderen een of twee brugjaren kunnen volgen als het advies voor het voortgezet onderwijs te vroeg komt.
- **Het komen tot een pool van flexibele basisschooldocenten**, zodat scholen bij ziekte of tekorten snel vervanging hebben en de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs behouden blijft.

- **Het inzetten van coaches voor startende docenten in het basis- en voortgezet onderwijs**, zodat we uitval in de eerste jaren na instroming terugbrengen en het lerarentekort verzachten. Ook willen we in gesprek met schoolbesturen om te onderzoeken welke maatwerkafspraken mogelijk en nodig zijn om parttimers een hoger urencontract te geven.
- **Het organiseren van een veilige leeromgeving voor kinderen met een bijzonder talent**, deze kinderen, en hun familie, lopen nu een verhoogd risico op uitval doordat er geen maatwerkonderwijs geboden wordt. Dit verhoogt de druk op de specialistische jeugdzorg.

## 2.3 Cement van de samenleving

Fysieke en mentale ontspanning is onmisbaar voor een gezond leven. Sport en cultuur bieden hiervoor de ruimte: ze verlagen stress, versterken het lichaam en geven de geest nieuwe energie. Door samen te spelen, te sporten of te genieten van cultuur ontstaan momenten van rust én verbondenheid. Zo dragen ontspanning en ontmoeting bij aan veerkracht en een gezonde samenleving waarin iedereen zich thuis kan voelen.

- **Elk kind heeft recht op naschoolse en vrijetijdsactiviteiten**, ongeacht hun financiële situatie en sociale omstandigheden. We maken €200,- per jaar beschikbaar voor kinderen die dat nodig hebben om aan vrijetijdsverenigingen uit te geven, zodat elk kind kan deelnemen aan naschoolse en vrijetijdsactiviteiten.
- **We richten de openbare ruimte zo in dat bewegen en ontmoeten vanzelfsprekend worden, met straten en pleinen die uitnodigen tot samen spelen, sporten en ontspannen**. Zo worden ontmoeting en beweging vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven en kan iedereen dichtbij huis veilig werken aan gezondheid, verbinding en plezier. In de begroting leggen we hier financiële ruimte voor vast door geld te labelen voor groen en preventie.
- **Er komen meer zichtbare kunst- en designbroedplaatsen en openbare plekken voor (jonge) kunstenaars en hun kunstwerken**, zodat we kunstenaars ruimte kunnen geven om hun kunstwerken te maken en te laten zien. We zien de nieuwe 'cultuurtempel' als een mooie plek om bepaalde functies samen te brengen en willen dat de capaciteit met de behoeften van de gemeente en de regio meegroeit.
- **Als gemeente geven we een impuls aan de Soester cultuursector door nieuwe en groeiende kunstenaars in te zetten om de noodzaak en mogelijkheden van de opgaven van onze gemeente in schrift, klank en beeld neer te zetten**, zodat we de verbindende kracht van de cultuursector gebruiken om de toekomst een vorm te geven. Zoveel mogelijk van die kunst zetten we neer waar iedereen het kan bewonderen, zoals langs fietspaden, op pleinen, in het gemeentehuis, 'hospita ateliers' en misschien ook wel op reclameborden. Talentontwikkeling borgen we in de beschikbare subsidies. Om kennis te maken met de kracht van kunst en cultuur, wordt hier ook binnen het Soester onderwijs aandacht aan geschonken.



## 2.4 Warme handen en goede hulp

Zorg komt in vele vormen en is het fundament van onze samenleving. Zorg raakt het dagelijks leven van iedereen. Soesters die zorg nodig hebben, zien wij niet als 'kostenpost' of 'investering', maar als mede-inwoners die recht op en behoefte aan de best mogelijke zorg hebben. Wij zien een toekomst waarin zorg dichtbij mensen staat, gedragen wordt door samenwerking in de wijk én in de regio en waar verbondenheid de basis vormt. Digitale innovatie en vernieuwing geven ons de kans om zorg dicht bij huis te brengen en daar te houden. Wij willen een zorgomgeving die niet alleen problemen oplost, maar ook gezondheid en welzijn duurzaam versterkt.

- **We omarmen de wijkgerichte zorgaanpak**, zodat zorg toegankelijk, vertrouwd en zoveel mogelijk in de buurt wordt georganiseerd. Samen met de wijkteams kijken we wat daarvoor nodig is. In wijkgerichte (jeugd-)zorgcentra brengen we de versnipperde basisexpertise bij elkaar. Jeugdcentra onderhouden nauwe contacten met scholen. Elke wijk heeft een plek van verbinding waar men ook in tijden van crisis terecht kan voor vragen en/of hulp.
- **We zetten wijkcoaches in**, die een belangrijke signalerende en verbindende functie hebben in de wijk. Zo worden hulpvragen eerder opgemerkt en aangepakt en wordt het weer vanzelfsprekender om ook voor je burens 'een oogje in 't zeil te houden'.
- **We onderzoeken samen met de regiogemeenten en zorgverzekeraars hoe we kennis en capaciteit kunnen bundelen**, zodat we het huidige aanbod van mantelzorgondersteuning verbeteren en doelmatiger organiseren.
- **We kijken naar de mogelijkheden om tot een regionale innovatiehub voor innovatieve zorgtechnieken en zorgprofessionals te komen**, zodat we kunnen onderzoeken hoe innovatieve vormen van zorg in de praktijk bijdragen aan betere, betaalbare en toegankelijke zorg. Hiervoor zoeken we nauwe samenwerking met het ecosysteem Life Sciences & Health en de onderwijsinstellingen in de regio.
- **We ontwikkelen een strategie om Europese subsidies te krijgen om de gezondheidszorg toegankelijker te maken**, de digitalisering te versnellen en voor gezondheidsverbetering en ziektepreventie, zodat de oplopende kosten van de zorg voor onze gemeente beheersbaar blijven en we de betaalbaarheid van een goede, toegankelijke zorg op lange termijn kunnen garanderen.
- **We investeren in goede arbeidsvoorwaarden, minder administratieve lasten en meer zeggenschap voor zorgprofessionals en betere (financiële) ondersteuning voor mantelzorgers**, zodat iedereen die hulp en (mantel-)zorg biedt, de ruimte, middelen en autonomie krijgt om het werk goed en met voldoening te doen.
- **Mondzorg is basiszorg – iedereen in Soest telt mee**. Volt Soest vindt dat tandzorg geen luxe is, maar een fundamenteel onderdeel van gezondheid en gelijkheid. Daarom moet tandzorg gratis toegankelijk zijn voor inwoners die het niet kunnen betalen, zodat een gezond gebit geen kwestie wordt van portemonnee, maar van rechtvaardigheid.





### 3. Vriendelijk, sociaal en veilig

*“Je springt op je fiets en gaat op pad. Het is tijd om vaart te maken. Als je door je wijk fietst, kom je langs de kerk op de hoek. Het mooie gebouw was een paar jaar terug leeg en vervallen, maar nu is het een gaaf integratiecentrum vol leven. Door de open ramen hoor je de klanken van de Nederlandse en andere talen door elkaar en de geur van verse kruiden, die nieuwkomers en buurtbewoners samen in de tuin hebben geplant, komt je tegemoet. Vrolijk zwaait een jongen naar je die je ooit als Taalmaatje hielp. Nu maakt hij zelf anderen wegwijs. Je merkt ineens hoeveel beter het gevoel in de wijk is geworden. Er zijn meer verschillende mensen op straat en je kan je niet meer herinneren wanneer er voor het laatst een echt incident was over hoe iemand eruit zag, welke taal die sprak of met wie die hand in hand liep.”*

Soest is een gemeente waar men zich, ongeacht afkomst, geaardheid, identiteit, sekse, religie of migratieachtergrond, thuis voelt. Dat is fantastisch, want tolerantie en verdraagzaamheid groeien waar werelden elkaar raken. Al die verschillende verhalen, ervaringen en perspectieven maken onze gemeente levendiger en slimmer. Diversiteit is geen last - het is juist een enorme kracht.

Toch voelt nog niet iedereen zich overal welkom. Nog steeds lopen nieuwkomers en andere Soesters letterlijk én figuurlijk tegen drempels aan. Wie geen woning kan vinden, de taal nog niet spreekt of een beperking heeft, merkt vaak dat meedoen niet vanzelf gaat. Dat gaan wij veranderen. Want wij geloven dat je achtergrond, inkomen of wie je liefhebt nooit mag bepalen of je erbij hoort. Iedereen kan bijdragen aan een mooier, leefbaarder Soest.

En dat verbetert de kwaliteit van leven in onze gemeente. Want te veel inwoners voelen zich ernstig eenzaam of buitengesloten. Als wij investeren in inclusiviteit, integratie en gelijke kansen, maken we van Soest een gemeente waar iedereen zich veilig en geborgen voelt. Daarmee groeit niet alleen het welzijn van de afzonderlijke inwoners, maar ook de samenhang en leefbaarheid van de gemeente als geheel.

Daarom moeten we de mouwen opstropen. Niet alleen praten, maar ook doen. Aan de slag gaan met wat werkt en ruimte maken voor nieuwe ideeën. Dat betekent een gemeente waar nieuwkomers vanaf dag één beginnen met integreren en iedereen de kans krijgt om volwaardig en in zijn eigen waarde mee te doen. Een Soest waar we onzichtbare muren doorbreken en samen grenzen verleggen.

#### Wat we in 2030 bereikt willen hebben

Een vriendelijk en sociaal Soest is geen utopie, maar een haalbaar ideaal. Het vraagt om lef, creativiteit en vooral de bereidheid om over grenzen heen te kijken - letterlijk en figuurlijk. Met deze voorstellen zetten we concrete stappen richting een gemeente waar iedereen zich thuis voelt, niemand wordt buitengesloten en diversiteit onze grootste

kracht is. Een gemeente waar vriendelijkheid geen grenzen kent en waar het veilig vertoeven is.

We willen het volgende bereikt hebben:

- 100% toegankelijke gemeentelijke gebouwen en evenementen
- Halvering van discriminatieklachten door preventie en handhaving
- Verdubbeling van het aantal taalmaatjes
- Wijkcoaches actief in alle wijken
- Europese subsidies worden binnengehaald voor bijvoorbeeld innovatieve huisvestings- en integratieprojecten

### 3.1 Financiële ruimte bieden

Simpeler kunnen we het niet maken: als mensen het hoofd amper boven water kunnen houden, zorg dan voor meer financiële rust en ruimte. Geldproblemen veroorzaken stress, ondermijnen gezondheid en beperken kansen voor de toekomst.

- **Problematische schulden willen we vroegtijdig signaleren en aanpakken**, zodat Soesters niet in een neerwaartse spiraal terechtkomen en iedereen perspectief houdt op een stabiel en waardig leven. Dat doen we door actief samen te werken met woningcorporaties, welzijnsorganisaties en andere partners om betalingsachterstanden snel te herkennen, door (digitale) schuldhulpondersteuning laagdrempelig te maken en door mensen actief te betrekken bij gemeenschapsprojecten en vrijwilligerswerk.
- **We gaan werken met een dorpspas**, naar voorbeeld van gemeente Utrecht met de U-Pas. Dit is een pas met tegoeden en kortingen op allerlei zaken, waardoor kwetsbare gezinnen meer financiële ruimte krijgen.
- **Samen met belangrijke partners voorkomen we schulden**, zodat mensen überhaupt niet in financiële problemen komen. Met toegankelijke voorlichting en preventiecampagnes willen we jongeren en winkeliers bewust maken van de risico's van schulden.
- **We gaan werken met een pauzeknop naar Amsterdams voorbeeld**, zodat mensen die in de schulden belanden even pas op de plaats kunnen maken, iets minder stress ervaren en niet dieper in de schulden belanden.
- **We voeren een activerende bijstand in**, zodat mensen niet vastlopen in regels maar vanuit eigen kracht weer kunnen meedoen. Met een experiment voor 'zelf-activerende' en 'intensief ondersteunde' bijstand geven we inwoners meer keuzevrijheid en stimuleren we zowel zelfstandigheid als gerichte hulp voor wie dat nodig heeft.
- **We onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om nieuw beleid te gaan toetsen op wat dat betekent voor de portemonnee van mensen (inkomenseffectrapportage)**, zodat we vooraf duidelijk maken wat de gevolgen zijn voor mensen met lage inkomens. Naar het voorbeeld van de milieueffectrapportage.

- **We ondersteunen stichtingen die buiten de reguliere kanalen om hulp bieden** aan diegene die dat nodig hebben. We doen dit vanuit de bedoeling en vanuit vertrouwen, niet bureaucratisch. Deze stichtingen dragen bij aan verbinding in de samenleving aan het welzijn van de inwoners van Soest.

### 3.2 Een plek voor nieuwkomers

Ons huisvestingssysteem schiet tekort voor nieuwkomers die juist in een kwetsbare positie verkeren. Het algemene woningtekort vraagt om brede maatregelen, maar nieuwkomers hebben specifieke behoeften die niet kunnen wachten. Volt Soest ziet huisvesting als de eerste stap naar integratie: zonder een thuis geen toekomst. Wij willen een gemeente zijn die nieuwkomers vanaf het begin ruimte geeft om hun leven op te bouwen en volwaardig mee te doen. Dat vraagt om een flexibele en rechtvaardige aanpak waarin solidariteit voorop staat.

- **Verspreid over de gemeente willen wij kleinschalige opvanglocaties voor asielzoekers en statushouders**, zodat nieuwe Soesters en buurtbewoners als goede burens kunnen samenwonen. We bouwen daarvoor voort op het sterke fundament van lokaal werkende organisaties zoals Balans. We sluiten aan bij de Utrechtse aanpak en we committeren ons aan de nationale spreidingswet. Maar we bepalen zelf hoe de opvang van asielzoekers wordt georganiseerd. We werken samen met omliggende gemeenten, inwoners en nieuwkomers om de opvang menselijk, duurzaam en proportioneel in te richten.
- **De opvang van asielzoekers vindt plaats op basis van gemeentelijke kaders.** We willen dat asielzoekers optimaal begeleid worden en worden voorbereid op een plek in de maatschappij. De begeleiding vanuit het COA is minimaal, dat is voor Volt niet acceptabel. Persoonlijke aandacht en het zorgen voor een goede landing in de Nederlandse maatschappij zorgt ervoor dat de kans op ontsparing wordt geminimaliseerd.
- **De taakstelling voor statushouders blijft**, zodat er doorstroming blijft vanuit de opvanglocaties. Dit blijven we ook doen als dit volgens de wettelijke huisvestingstaakstelling niet hoeft.
- **We benutten Europese fondsen voor innovatieve huisvestings- en integratieprojecten voor nieuwkomers**, zodat we financiële ruimte creëren om te experimenteren met vernieuwende oplossingen. We werken hiervoor zoveel mogelijk samen met onze Europese zustersteden en -regio's en andere Europese netwerken.

### 3.3 Integratie vanaf dag één

Wij staan voor een samenleving die nieuwkomers vanaf dag één verwelkomt. Integratie start zodra mensen aankomen, niet pas na jaren. Nu duurt het vaak te lang voordat nieuwkomers mee kunnen doen, omdat de drempels te hoog zijn. Wij willen die drempels

wegnemen door gelijkwaardigheid en solidariteit centraal te stellen en nieuwe Soesters vanaf het begin actief te betrekken.

- **Van de kleinschalige opvanglocaties maken we integratiecentra waar lokale jongeren en vluchtelingen samen leven, samen leren en samen werken**, zodat de integratie van nieuwe Soesters verbetert. Dit combineren we met een buddy-systeem, waarbij ervaren bewoners nieuwe burens wegwijs maken in hun wijk en helpen bij praktische zaken.
- **De rol van wijkteams breiden we uit met integratie-expertise**, zodat deze teams een schakel kunnen zijn tussen nieuwkomers, buurtbewoners en lokale organisaties, zoals Stichting Balans. Dit willen wij doen door bestaande wijkteams te versterken met specialistische kennis over integratie en nieuwkomerbegeleiding.
- **Wijkcoaches fungeren als 'community builders' in wijken met nieuwkomers**, zodat de sociale cohesie wordt verbeterd en isolement en eenzaamheid worden voorkomen. Deze professionals helpen bij het opbouwen van netwerken tussen verschillende groepen bewoners en faciliteren ontmoeting en uitwisseling.
- **Nederlandse taalles start direct voor iedereen in de opvang**, zodat nieuwkomers vanaf de eerste dag kunnen beginnen met het leren van de Nederlandse taal, ongeacht hun juridische status. Dit bevordert snellere integratie en voorkomt dat mensen in een wachtstand terechtkomen.
- **Een 'Werkatelier Soest' opzetten waar taal- en werkervaring samenkomen**, zodat statushouders de mogelijkheid krijgen om in een beschermde omgeving werkervaring op te doen bij lokale bedrijven en ze tegelijkertijd hun Nederlandse taalvaardigheden verbeteren. Het succesvolle model van Amsterdam's Startblok Riekerhaven is ons voorbeeld.

### 3.4 Samen tegen discriminatie

Discriminatie heeft geen plaats in Soest, maar het gebeurt nog steeds - op de arbeidsmarkt, in het onderwijs, bij de huisvesting en soms zelfs binnen de gemeente zelf. Het aantal meldingen bij discriminatie.nl, de antidiscriminatie voorziening, is gestegen van 27 in 2023 naar 46 in 2024. Ook uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (voortgezet onderwijs) van de GGD blijkt een toename: het percentage jongeren dat aangeeft zich in het afgelopen jaar wel eens gediscrimineerd te hebben gevoeld, steeg van 14% naar 16%. Volgens de Gezondheidsmonitor Jeugd van de GGD (2023) is het percentage jongeren in Soest dat homoseksualiteit als normaal beschouwt gedaald van 65% in 2022 naar 46% in 2023. Een inclusieve gemeente vereist dat we discriminatie niet alleen veroordelen, maar er ook actief tegen optreden en structurele ongelijkheid aanpakken. Als gemeente moeten we het goede voorbeeld geven door onze eigen processen onder de loep te nemen en ervoor te zorgen dat discriminatie geen kans krijgt. Tegelijkertijd moeten we partnerorganisaties, bedrijven en instellingen ondersteunen bij het creëren van gelijke kansen voor iedereen.

- **Anoniem solliciteren wordt de standaard bij de gemeente**, zodat onbewuste vooroordelen bij de eerste selectieronden geen rol spelen en kandidaten écht worden beoordeeld op hun kwalificaties.
- **Een diversiteitstraining wordt onderdeel van het inwerktraject van nieuwe gemeentelijke medewerkers**, zodat bewustwording wordt vergroot en praktische vaardigheden voor het werken in een diverse samenleving worden geleerd. Gemeentelijke medewerkers die nu al in dienst zijn, moeten de training ook doen. De training wordt regelmatig herhaald en aangepast aan actuele ontwikkelingen.
- **We starten met gerichte anti-discriminatie- en normaliseringscampagnes, trainingen en handhaving van discriminatiemeldingen**, zodat er meer bewustzijn ontstaat over de kracht van een diverse samenleving. Hiermee willen we discriminatie structureel terugdringen. Wij willen het aantal discriminatieklachten voor 2030 gehalveerd hebben.
- **We stellen diversiteitsquota vast voor gemeentelijke commissies en adviesraden en proberen deze na te streven**, zodat verschillende groepen in de samenleving vertegenwoordigd zijn in besluitvorming. Deze quota worden actief bewaakt en geëvalueerd.
- **We ondersteunen waar nodig bedrijven, organisaties en instellingen bij inclusiebeleid**, zodat we ook onze partners en betrokken partijen in de samenleving handvatten bieden om discriminatie op de werkvloer en in dienstverlening tegen te gaan. Hiervoor willen wij tools, trainingen en best practices beschikbaar stellen.

### 3.5 Samen voor veiligheid

De gemeente Soest heeft samen met de gemeenten Baarn, Bunschoten, Eemnes (samen Eemdal) en De Bilt een integraal veiligheidsplan opgesteld. De gemeente Soest sluit daarbij aan bij de prioriteiten die op districts- en regionaal niveau vastgesteld zijn. Dat verlicht de druk op de capaciteit op lokaal niveau. Naast andere veiligheidsthema's wil Volt Soest inzetten op:

- **Het voortvarend voorkomen en bestrijden van alle vormen van ondermijning** zoals bijvoorbeeld mensenhandel, sexting en drugshandel. We doen actief aan voorlichting over cybercrime zoals phishing en andere vormen van digitale oplichting. Via de lokale media, op scholen, verzorgingshuizen en andere plekken waar voor cybercrime kwetsbare groepen wonen. Daarmee vergroten we de digitale weerbaarheid van onze inwoners.

Daarnaast zijn de volgende veiligheid gerelateerde thema's voor Volt Soest van belang:

- **We koesteren onze lokale brandweermensen**, door ze te ondersteunen en te waarderen. De inwoners van Soest hebben recht op de snelste en beste hulp. Uitrustingsprocedures, materiaal en materieel en opleidingen en oefeningen dienen hierop afgestemd te worden.

- **We zorgen voor onze veteranen**, of ze nu militair zijn, bij de politie hebben gewerkt, branden hebben geblust of mensen hebben gered, voor orde en veiligheid in onze gemeente zorgen of medische hulp verlenen. Hun werkzaamheden hebben impact, op de maatschappij en op hunzelf. Wij vergeten ze niet en laten dat zien door een jaarlijkse veteranendag te organiseren en gesprek en verbinding te faciliteren.
- **We zorgen voor veiligheid op straat voor iedereen**, door veilige infrastructuur (getoetst middels een gender impact analyse), door jongeren te informeren, door gerichte handhaving en door (horeca-) ondernemers te faciliteren.
- **We bereiden ons voor op nieuwe crises zoals langdurige stroomuitval, extreem weer en cybercrime**, want de wereld verandert en de dreigingen worden anders. De gemeente zal inwoners moeten faciliteren in het leren omgaan met de effecten van een nieuwe crisis. Samen zorgen we voor een weerbare en veerkrachtige Soester samenleving.

### 3.6 Iedereen kan meedoen

Inclusiviteit gaat om een samenleving waarin niemand wordt buitengesloten en waar gelijkwaardigheid de basis vormt. Het betekent dat sociale en fysieke barrières worden weggenomen. Voor ons zijn toegankelijkheid en inclusie vanzelfsprekende uitgangspunten voor beleid en uitvoering. Want alleen in een gemeente die iedereen laat meedoen, kunnen we echt samen vooruit.

- **We stimuleren basisschooldocenten om kansrijk te adviseren**, zodat een kind advies krijgt op basis van diens potentie. Ook willen we dat de thuissituatie niet meer wordt meegenomen in het advies om kinderen meer gelijke kansen te geven.
- **Sportclubs en verenigingen stimuleren we waar nodig om inclusiever te worden**, zodat iedereen zich welkom voelt bij het beoefenen van hun hobby. Dat doen wij bijvoorbeeld door diversiteitstrainingen aan te bieden, inclusiebeleid te stimuleren en clubs te ondersteunen bij het verwelkomen van nieuwe leden met verschillende achtergronden waaronder asielzoekers en de LHBTIQ+-doelgroep.
- **Er komen veilige zones en vertrouwenspersonen, ook voor LHBTIQ+-vluchtelingen, in opvanglocaties**, zodat ook de meest kwetsbaren een veilige plek hebben. Hiervoor komen aparte units of duidelijke protocollen en training voor medewerkers. Samenwerking met COC Midden-Nederland zorgt voor expertise en ondersteuning.
- **Een brede toegankelijkheidstoets wordt een verplicht onderdeel van alle gemeentelijke plannen en projecten**, zodat het de standaard wordt dat bij iedere ontwikkeling wordt gecontroleerd of deze toegankelijk is voor mensen met verschillende beperkingen.
- **De gemeente Soest voldoet aan het VN manifest handicap** en de daaraan gekoppelde lokale inclusie agenda

- **Alle gemeentelijke gebouwen en openbare evenementen worden 100% toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking**, zodat alle publieke voorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn.
- **Openbare toiletten als basisfaciliteit**, omdat we willen dat Soesters en mensen die Soest bezoeken als het nodig is naar een toilet kunnen gaan zonder dat ze onnodig lang moeten zoeken. Er komen openbare toiletten in de winkelgebieden met een bovenwijkse functie: de Van Weedestraat, Soest-Zuid en de Rademakerstraat.
- **Toegankelijk betekent eveneens betaalbaar**, want gezinnen die minder te besteden hebben, willen ook weleens een uitstapje maken of een dag naar het zwembad. Volt Soest onderzoekt hoe we openbare recreatiegelegenheden voor deze gezinnen toegankelijker kunnen maken.



## 4. Toekomstbestendig en bereikbaar

*“Het is lekker doortrappen. De lucht voelt fris, de bomen geven schaduw en je hoort meer vogelgeluiden dan auto’s. Via de brede, groene doorfietsroute rijd je veilig door de gemeente. Het is nu absoluut geen straf om van het paleis Soestdijk naar Soesterberg te fietsen. Je komt langs buurten waar mensen op straat even een praatje maken en kinderen op straat spelen. En je rijdt door de groene oases die Soest rijk is. Ondanks dat er flink meer mensen in Soest en Soesterberg wonen, voelt dat door de prettige indeling niet zo: rond de lage hoogbouw is veel ruimte gemaakt voor ontmoeting, voor spel en voor ademen. Je moet even kort stoppen voor een groep schoolkinderen die veilig kan oversteken en ziet hoe iemand zijn geveltuin water geeft. Terwijl je weer richting de mobiliteitshub rijdt om de snelbus te pakken, hoor je muziek van een straatmuzikant die de ochtend kleur geeft.”*

Soest groeit. En die groei voelen we allemaal. De gemeente wordt voller, de ruimte schaarser, de keuzes urgenter. Hoe we met onze ruimte omgaan bepaalt of Soest een gemeente wordt waar steeds meer mensen met plezier wonen, werken en samenleven. De grenzen van de gemeente worden bereikt. Echter, er zijn nog mogelijkheden en er liggen nog kansen.

Dat maakt de ruimtelijke opgave groot én veelkleurig. Er is behoefte aan woningen, aan meer groen, aan een weerbestendige leefomgeving en aan goede bereikbaarheid. Alles vraagt om ruimte, terwijl diezelfde ruimte schaars is. Elke keuze die we maken heeft invloed op hoe onze gemeente er uit ziet en hoe we hier samen leven. Met visie en samenwerking kunnen we die keuzes zo maken dat Soest sterker, groener en gezonder wordt.

Het is daarvoor nodig dat we het grote plaatje niet uit het oog verliezen: de kwaliteit van leven. Soesters leven weliswaar langer, en een grote groep heeft ook een groot vermogen. Maar tegelijkertijd zien we dat er veel meer groen nodig is, dat de luchtkwaliteit niet goed is en dat het tekort aan woningen jongeren veel onzekerheid geeft over hun toekomst in onze mooie gemeente. Groei zit in meer dan in stenen en asfalt.

Wij kiezen daarom voor een andere koers. Wij stellen kwaliteit boven kwantiteit, natuur als fundament en wij gebruiken mobiliteit om te verbinden in plaats van belasten. Voor ons zijn duurzaamheid, verbondenheid en een eerlijke verdeling van ruimte leidende waarden. Daarmee ontstaat een evenwicht waarin mens en natuur elkaar versterken en de gemeente toekomstbestendig kan groeien.

Onze toekomst is een Soest dat ademt en beweegt. Een gemeente waar je gezond kunt wonen, veilig en vrij kunt reizen en je verbonden voelt met je omgeving. Een gemeente die ruimte schept voor leefbaarheid én bereikbaarheid. Voor ongelimiteerd leefgeluk.



## Wat we in 2030 bereikt willen hebben

Stap voor stap verandert de manier waarop we wonen, ons verplaatsen en hoe onze leefomgeving eruitziet. Onze idealen en waarden zetten wij de komende jaren om tot een voelbare werkelijkheid. Met duidelijke vooruitgang maken we onze gemeente groener, gezonder en toekomstgericht; een gemeente die grenzen stelt en verlegt. Voor de Soester volwassenen van nu en de Soester kinderen van morgen.

- Er is een besluit genomen ten aanzien van nieuwbouw aan de Insingerstraat, achter de Schans en om een rondweg Soest Noord aan te leggen. Afsproken is dat een nieuwe woonwijk, met een oppervlakte van de woonwijk Overhees, ontworpen wordt voor en door de inwoners van Soest, waarbij duurzaamheid, betaalbaarheid, veiligheid en leefbaarheid leidend zijn. Door de bouw van deze nieuwe wijk, nemen we druk weg op het grootschalig binnenstedelijk vernieuwen.
- 90% van de kinderen kan veilig en zelfstandig naar school
- Hoogwaardige (door-)fietsroutes verbinden Soest met de omliggende gemeenten.
- Een kwart minder dagen met ernstige wateroverlast door klimaatadaptieve maatregelen.
- In de helft van de wijken voldoen we aan de '3-30-300'-richtlijn.
- Alle speeltuinen hebben schaduw op de heetste momenten van de dag.
- Er zijn 3 mobiliteitshubs gerealiseerd
- We geven ruimte aan knarrenhofjes, ook als er initiatieven buiten de zogenaamde rode contouren zijn, zullen wij hier als gemeente positief tegenover staan. Ook andere initiatieven met betrekking tot seniorenhuisvesting omarmen we.

### 4.1 Groene basis op orde

Biodiversiteit is een basisvoorwaarde voor een gezonde en sterke gemeente. Maar, net zoals in grote delen van Nederland, staat de natuur in en rond Soest onder druk. Als Soesters hebben we de verantwoordelijkheid om te zorgen dat onze leefomgeving veerkrachtig blijft. En als gemeente moeten we dat faciliteren. Wij zien natuur en biodiversiteit als fundament voor een gemeente die mensen verbindt, die welzijn vergroot en die toekomst geeft. Soest moet daarom ruimte maken voor natuur als volwaardig onderdeel van ons stedelijk leven.

- **Wij nemen natuur als uitgangspunt bij bouwen**, zodat water, bodem en biodiversiteit sturend zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en natuurinclusieve maatregelen standaard zijn, zoals groene gevels, waterdoorlatende tegels en verblijfplaatsen voor dieren. Als uitgangspunt hanteren we de '3-30-300'-richtlijn: vanuit huis kan iedereen 3 bomen zien, 30% van de wijk is bedekt met bomen en binnen 300 meter is een kwalitatief hoogwaardige openbare groene ruimte.
- **Er komt meer groen in onze straten en wijken**, zodat natuur en het stadse leven met elkaar verweven en beide kunnen floreren. We combineren de vergroeningsopgave zoveel mogelijk met de opgave om onze gemeente klimaatadaptief in te richten en willen in elke wijk 'groene longen' - plekken waar

natuur, verkoeling, recreatie en schone lucht samenkomen. We stimuleren groene daken, het onttegenen van tuinen en vergroening van gevels.

- **We willen dat de groene parels in de gemeente een beschermde status krijgen.** Denk aan de Soester Engh, het Soester Hoogveen, de Noorder Engh, de groenstrook langs de Biltseweg, de knotwilgenstrook langs de Stadhouderslaan en Park Vliegbasis Soesterberg.
- **We leggen ecologische verbindingen aan tussen grote stukken groen,** zodat er robuuste ecosystemen ontstaan en de natuur--flora én fauna – van het Eemland, de Gelderse Vallei en de Utrechtse Heuvelrug ononderbroken doorlopen en samenkomen in de regio Eemvallei.
- **Het houden en samenleven met dieren moet op een dierwaardige manier,** zodat we de belangen van dieren zorgvuldig meewegen bij het inrichten van onze gemeente en maken van beleid. Dieren moeten een positief welzijn kunnen ervaren. We richten ons op het duurzaam samenleven met wilde dieren.
- **De gemeente Soest is aangesloten bij het initiatief van de gemeente Amersfoort om een 'Nationaal Parkstad' te worden,** zodat mens en natuur ook in onze gemeente verbonden worden. Hiervoor moedigen we bewonersinitiatieven aan door wijken 'groene buurtrechten' te geven en ondersteunen we ze bij geveltuinen, tiny forests, voedselbossen en andere soorten buurtgroen.
- **We doen gezamenlijk met buurgemeenten onderzoek naar de ontwikkeling van een 'natuurmonitor',** zodat we de staat van de Soester natuur goed kunnen bijhouden en ons beleid en onze keuzes op tijd kunnen bijsturen om die te verbeteren. We doen dit op regionaal en provinciaal niveau.
- **We onderzoeken of buitensportvelden van gras vervangen moeten worden door kunstgras,** zodat de velden meer gebruikt kunnen worden om te sporten en ze ook gebruikt kunnen worden voor het opwekken en vasthouden van warmte. Sportverenigingen kunnen op deze manier een nieuwe inkomstenstroom krijgen en de energietransitie helpen versnellen. Wij stellen kwaliteit van sport boven kwantiteit.

## 4.2 Het weerbericht van de toekomst

Klimaatverandering daagt ons uit om onze gemeente sterker en veerkrachtiger te maken. Wij zien deze opgave ook als een kans om Soest gezonder en toekomstbestendig in te richten. Dat vraagt dat we vooruitdenken en onze keuzes baseren op een lange termijnvisie. Met samenwerking en betrokkenheid van inwoners en anderen kunnen we een gemeente maken waar welzijn belangrijker is dan stenen.

- **Wij werken samen met inwoners, het waterschap en de provincie aan een visie op de watertransitie,** zodat we slimmer omgaan met regenwater, minder drinkwater verspillen en ons watersysteem klaar is voor de toekomst. In het nieuwe watersysteem zijn de opvang, productie, opslag en het gebruik van zoet water duurzaam geregeld.

- **Te veel (regen-)water vangen we zoveel mogelijk op in de natuur en houden we ook zoveel mogelijk op een natuurlijke manier vast**, zodat onze straten en wijken minder vaak blank staan en het water de bodem kan aanvullen. Dat kan bijvoorbeeld met wadi's, meer onverharde ondergrond of speeltuinen die tijdelijke waterpleinen kunnen zijn.
- **Er komt een Soester Hitteplan**, zodat we kwetsbare groepen, zoals ouderen en chronisch zieken, samen met belangrijke partners beter kunnen beschermen tegen langdurige hoge temperaturen.
- **We planten meer bomen en groen in onze wijken en straten**, zodat we het hitte-eilandeffect verkleinen. Wij willen dat op de heetste momenten van de dag schaduw is op 30% van de openbare ruimten. Voor belangrijke doorfiets- en wandelroutes is dat 40%. We willen het kappen van gezonde bomen in woonwijken tegengaan, door bewoners alternatieve oplossingen te bieden.
- **Nieuwe gebouwen en huizen bouwen we voor het klimaat over 100 jaar**, zodat ze tegen steeds vaker voorkomende weersextremen kunnen en niet alleen goed opwarmen, maar ook goed afkoelen.

### 4.3 Van wonen naar leven

Het eerlijke verhaal is dat wij als gemeente het tekort aan betaalbare woningen in Soest niet kunnen oplossen. Het systeem is stuk. Een grote systeemverandering is nodig om meer goede, betaalbare woningen te regelen. Dat kan alleen via Den Haag. Wij zullen ons blijven inzetten voor een structurele systeemverandering - als gemeente via het kabinet en als Volt Soest via de partijlijnen.

Wat we als gemeente wél kunnen doen, is richting geven aan hoe en wat er gebouwd wordt. Daarmee zorgen we dat nieuwbouw niet alleen het tekort aan woningen aanpakt, maar ook bijdraagt aan een gemeente die toekomstbestendig blijft. Wij kiezen voor bouwen met visie, waarbij kwaliteit en samenhang vooropstaan. Dat betekent een verschuiving van 'woonruimte' naar 'leefruimte'. Want onze gemeente kan alleen groeien als dat op een gezonde, duurzame en toekomstbestendige manier is.

- **We committeren ons aan de bouwambities tot en met 2030**, zodat we bijdragen aan het verminderen van de woningtekorten en een betrouwbare partner zijn voor de partijen met wie we samenwerken. Maar we erkennen dat bevolkingsgroei ook druk zet op de leefbaarheid van de gemeente en waken voor een afname van de kwaliteit van leven. Voor de bouwopgave na 2030 willen we een burgerberaad over de verhouding tussen groei en leefkwaliteit. Tijdelijke woningen zijn geen oplossing.

- **We stimuleren de doorstroom van grote naar kleinere woningen.** Veel alleenstaande inwoners blijven in hun te grote woning wonen. We helpen deze inwoners naar kleinere woningen te verhuizen zodat de grote woning beschikbaar komt voor gezinnen. We creëren een stimuleringsfonds om de doorstroom te bevorderen.
- **We maken samenwonen aantrekkelijker,** gemiddeld 40% van de mensen woont alleen. Een deel van hen zou wel samen willen wonen, maar doet dit niet om fiscale redenen. Dat sluit weer mooi aan bij de ambitie om het delen van woningen financieel aantrekkelijker maken. Denk hierbij aan zgn. kangoeroewoningen.
- **Wij willen compacter, groener en inclusiever bouwen,** zodat we bouwen aan een ecosysteem dat toekomstbestendig is voor iedereen. Wat ons betreft komt er meer (lage) hoogbouw met woningen van verschillende omvang en prijsklassen in een kwalitatief goede omgeving. In de plint (begane grond) willen we gezamenlijke ontmoetingsruimtes die door de bewoners zelf ingericht en beheerd kunnen worden en gedeelde thuiswerkplekken. De ruimten kunnen tevens benut worden voor kleine bedrijven zoals kapsalons en nagelsalons, kleine administratiekantoren etc. Dat zorgt voor levendigheid en veiligheid.
- **Met duidelijke en oplopende eisen jagen we duurzame woningbouw aan,** zodat iedere nieuwe woning stap voor stap duurzamer wordt en we de ecologische voetafdruk van de gemeente verkleinen. Het Convenant Toekomstbestendig Bouwen is hierbij leidend.
- **De hele woningbouwketen - van ontwikkelaars tot bewoners - verbinden en versterken we,** zodat we afspraken kunnen maken die de realisatie daadwerkelijk versnellen. Transparantie, gelijkwaardigheid en gezamenlijkheid zijn daarin essentieel. Alleen met samenwerking kunnen we de bouwambities waarmaken. Inwoners hebben een aandeel in de ontwikkeling van nieuwbouwplannen.
- **Meer woonruimte willen we ook maken door bestaande gebouwen beter te gebruiken en met behulp van andere innovatieve oplossingen,** zodat we slimmer omgaan met de ruimte die we hebben en meer mensen een passende woning kunnen vinden. Denk bijvoorbeeld aan het ombouwen van leegstaande kantoren en bedrijfspanden, de 'friends-woningen' en het versimpelen van het toevoegen of splitsen van woningen. Niet duurzame of toekomstbestendige woningen worden vervangen door nieuwe toekomstbestendige woningen.
- **We stimuleren de ontwikkeling van knarrenhofjes,** ook als dit buiten de rode contouren is maar wel past binnen de omgeving.
- **Waar mogelijk kiezen we bij nieuwbouw in bestaande wijken voor kleinschalige woonvoorziening met gemengde samenstelling** van bewoners: jong, oud, nieuwkomer.

- **Het delen van woningen willen we financieel aantrekkelijker maken**, zodat starters, studenten en alleenstaanden makkelijker een betaalbare plek kunnen vinden en beschikbare woonruimte beter benut wordt. Daarvoor starten we een lobby richting het Rijk om uitkeringen en toeslagen individueel te maken en te onderzoeken hoe we woningdelers als 'zelfstandig wonend' kunnen aanmerken.
- **De doorstroomregelingen en de wooncoaches behouden we en breiden we uit**, zodat mensen sneller een passende woning vinden en verhuizingen soepeler verlopen. Wooncoaches in de regio moeten meer gaan samenwerken om de doorstroming ook regionaal te verbeteren, en gaan advies geven over de verschillende woonvormen, zoals woningdeling en woningsplitsing.

## 4.4 Nabij en verbonden

Bereikbaarheid is de sleutel tot een leefbare gemeente. Mobiliteit is daarbij geen doel op zich, maar een middel om iedereen verbonden te houden met werk, school en elkaar. Voor Volt betekent bereikbaarheid: dichtbij wat je nodig hebt, sterke verbindingen tussen wijken en aantrekkelijke alternatieven voor de auto. Wij willen dat Soesters zich vrij en veilig kunnen verplaatsen, met ruimte voor gezond en duurzaam reizen. Daarom zetten wij in op een slimme inrichting van Soest, zodat onze gemeente groener, gezonder en toekomstgericht wordt.

- **We richten Soest in als een '5-15 minuten gemeente'**, zodat iedereen dichtbij huis toegang heeft tot wat nodig is voor een gezond en actief leven. Voorzieningen zoals winkels, ov-knooppunten, onderwijs, zorg, sport en cultuur zijn binnen vijf tot vijftien minuten lopen of fietsen bereikbaar. Op deze manier stimuleren we het gebruik van de voet en de fiets boven het ov, deelmobiliteit en eigen auto (STOMP).
- **Woonwijken zijn onderling goed verbonden met veilige voet- en fietspaden en het openbaar vervoer**, zodat onze straten veiliger en rustiger worden en er minder lawaai en vervuiling is. Onze straten en wijken worden zo leefbaarder en prettiger voor iedereen en kinderen vanaf 6 jaar kunnen zelfstandig naar school of de sport. Auto's leiden we zoveel mogelijk om Soest heen naar de woonwijken, naar het voorbeeld van het circulatieplan in Leuven (BE).
- **Met mobiliteitshubs aan de randen van woonwijken en op strategische plekken maken we aantrekkelijke plekken om de auto te parkeren en over te stappen op de fiets, het openbaar vervoer of deelmobiliteit**, zodat er in onze straten en wijken meer ruimte komt voor spel, ontmoeting en groen. Bij nieuw aan te leggen wijken en projecten zijn deze mobiliteitshubs een integraal onderdeel van het ontwerp.
- **Goede, prettige en veilige wandel- en (door)fietsroutes verbinden de belangrijke plekken en mobiliteitshubs in de gemeente**, zodat iedereen zich

gemakkelijk, gezond en duurzaam kan verplaatsen en de gemeente beter verbonden wordt. De Soester (door-)fietsroutes sluiten aan op het provinciale netwerk van doorfietsroutes.

- **Volt streeft naar een bereikbare, duurzame en leefbare omgeving,** waarin (openbaar) vervoer toegankelijk is voor iedereen en bijdraagt aan een gezonde levensstijl. Wij zetten voor Soest in op een Vision Zero benadering (nul verkeersdoden, actieve verkeersveiligheidsaanpak) en voorrang voor fietsers in het hele dorp.
- **Soest zal op termijn transformeren naar een autoluwe gemeente.** Dit betekent dat je, om dit te bereiken, nu in moet zetten op maatregelen die er uiteindelijk toe moeten leiden dat op de langere termijn autoluw maken van gebieden mogelijk is. Aandachtspunten zijn:
  - deelhubs: het bevorderen van samen gebruiken van vervoersmiddelen
  - goed/voldoende OV (innovatief), het OV-netwerk dient uitgebreid te worden om inwoners uit de auto te lokken.
  - rondweg, zie woningbouw. Je kunt een 'normale' rondweg creëren, of kiezen voor een OV-variant met bijvoorbeeld een light rail-verbinding van de Praamgracht naar de BW laan/Birkstraat alwaar aansluiting is op andere vormen van transport of waar de P&R is waar de eigen auto staat geparkeerd.
  - treinstation Soest Noord (op de verbinding Amersfoort-Baarn), als onderdeel van een beter OV-netwerk.

## 5. Modern en vernieuwend

***“Soest is een sprekend voorbeeld van innovatie geworden. Samen met bedrijven en scholen in de regio heeft de gemeente een plan gemaakt om de Soester economie toekomstbestendig te maken. Dat ging niet vanzelf. Jouw ouders, die op de Richelleweg een bedrijf hebben, moesten aan het idee wennen, maar veel vrienden waren vanaf het begin enthousiast. Zo werkt een vriend na een omscholingstraject bij een reparatiecentrum, is een ander een circulaire meubelboetiek gestart en zijn drie vrienden voedsel gaan verbouwen. Van hen had je dat echt nooit verwacht, maar ze vinden het gaaf om te ontdekken hoe techniek en landbouw samen kunnen vernieuwen. Je ouders beginnen inmiddels ook om te slaan. Met behulp van openbare data hebben ze hun verdienmodel verbeterd en is de omzet gestegen. Zelfs de windturbines die in het dorp zijn geplaatst, zijn ze gaan omarmen. Via de energiegemeenschap zijn ze nu mede-eigenaar én krijgen ze goedkope, duurzame stroom!”***

Er zijn in Soest genoeg kansen om te vernieuwen. We weten dat we sommige dingen niet direct kunnen veranderen, zoals de woningmarkt, de verdeling van zorgtaken en regels van het Rijk. Maar er zijn ook onderwerpen waar we wel verschil kunnen maken. Daar richten wij onze energie op: een sterke lokale economie, een toekomst voor boeren, een eerlijke overstap naar duurzame energie en meer grip op digitalisering.

Voor ons is vernieuwing geen loze kreet, maar de sleutel tot vooruitgang. Het betekent dat we samen durven kiezen voor de lange termijn. Wij willen systemen die mens en natuur sterker maken, en technologie die mensen verbindt. Zo bouwen we aan een hoopvolle en haalbare toekomst, waarin we samen verder komen.

### Wat we in 2030 bereikt willen hebben

Visie krijgt pas betekenis als Soesters die verandering ook echt ervaren in hun dagelijks leven. Daarom vertalen we onze waarden en ambities in concrete resultaten die voelbaar zijn in de economie, de landbouw, de energievoorziening en de digitale wereld. Het gaat om verbeteringen die dichtbij komen en laten zien dat vernieuwing geen abstract ideaal is, maar iets dat onze gemeente beter maakt. Van Soest maken we een gemeente die grensdoorbrekend vooruit denkt.

- 10% tijdswinst door inzet AI bij reguliere taken en gemeentelijke processen waardoor er door dezelfde mensen meer werk gedaan kan worden.
- Bij ontwikkeling en invoering van gemeentelijk beleid is innovatie één van de randvoorwaarden
- Er wordt geïnvesteerd in de ambtelijke organisatie om inhuur van externe expertise te kunnen verminderen en ingekochte expertise structureel in te bedden in de organisatie



- Driekwart van de aanbestedingen op basis van de milieukostenindicator<sup>1</sup> (MKI)
- Ondersteunen van duurzame lokale landbouwinitiatieven (Boer to consumer)
- De wijkenergieplannen hebben draagvlak in hun wijk
- Halvering doorlooptijd van netcongestiemaatregelen
- Gemiddeld 25 kilo minder restafval per inwoner
- Meer Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) verspreid over de gemeente en waar deze het meest nodig zijn

## 5.1 Toekomstbestendige economie

De Soester economie is nu stabiel, maar zijn toekomst is onzeker. De focus op productie en consumptie zet onze planeet en onze samenleving onder druk. Wij vinden dat werk en ondernemerschap ook moeten bijdragen aan welzijn, duurzaamheid en brede vooruitgang. De economie is een middel om een leefbare en rechtvaardige gemeente te bouwen, waar innovatie en samenwerking de basis vormen. Een economie die mensen verbindt, de planeet respecteert en ruimte biedt aan creativiteit.

- **We gaan een strategie ontwikkelen om onze huidige economie te transformeren naar een duurzame economie die ook sociaal rendeert**, zodat Soest een toekomstbestendig verdienmodel ontwikkelt dat mensen, planeet en groei met elkaar verbindt. We sluiten die strategie nauw aan op innovatienetwerk Earth Valley en ecosysteem Life Sciences & Health en richten ons op duurzame agro(-business), (hoogwaardige) recycling, circulaire bedrijvigheid en reparatie, digitale innovatie en een sterke kennisinfrastructuur. We starten innovatiehubs die passen bij onze opgaven, zoals preventieve zorgtechnieken en -professionals. We sluiten hiervoor aan bij initiatieven uit de regio.
- **Er wordt gestreefd naar het naar Soest halen van bedrijven die zorgen voor werkgelegenheid**. Bedrijvigheid die zich richt op op kleinschalige opslag voor particulieren zal worden ingeperkt. Daarnaast stelt de gemeente zich meewerkend op om bestaande bedrijven voor Soest te behouden.
- **We vergroten de dienstverlening aan de (toekomstige) Soester ondernemers**. We zorgen daarmee onder andere voor een sneller proces van vergunningverlening. Ondernemers hebben recht op duidelijkheid als ze in Soest willen komen ondernemen.
- **Er komen maatregelen die het inzamelen en hergebruiken van materialen aanmoedigen en de berg restafval verkleinen**, zodat we circulariteit aanjagen en onze nieuwe, duurzame economie een impuls geven. Hiervoor willen we de adviezen van het gelote burgerberaad verder laten uitwerken en onderzoek doen naar andere maatregelen, zoals het invoeren van een materialenpaspoort zoals Madaster, circulaire bouwregels en het regionaal sluiten van de voedselkringloop.

<sup>1</sup> <https://www.pianoo.nl/nl/document/17703/inkopen-met-de-milieukostenindicator>



- **Als gemeente verduurzamen we ons inkoopbeleid en de bedrijfsvoering**, zodat we als organisatie zelf het goede voorbeeld geven en onze keuzes bijdragen aan een circulaire, duurzame en eerlijke economie. Dit doen we onder andere door aan te besteden op basis van milieukostenindicatoren (MKI), duurzaamheidsafspraken te maken met samenwerkingspartners en opdrachtnemers (bijvoorbeeld over CO2-compensatie en manier van reizen) en door ons belonings- en vergoedingsstelsel aan te passen (bijvoorbeeld de woon-werkvergoeding en inzetten van IKB voor verduurzamingsmaatregelen).
- **We stimuleren duurzaam ondernemerschap**, door in te zetten op het potentieel van ondernemers om de energietransitie gestalte te geven. Ondernemers zien kansen om een bijdrage te leveren, maar moeten er wel toe in staat worden gesteld. We willen het eenvoudiger maken voor bedrijven om aan de wettelijke verplichting te voldoen om alle energiemaatregelen te treffen die binnen 5 jaar worden terugverdiend. Handhaving kan daar dan uiteindelijk op volgen, maar is bij goede samenwerking minder noodzakelijk omdat beter duidelijk is dat verduurzaming ook leidt tot betere bedrijfsvoering, en leidt tot kansen voor nieuwe bedrijven.

## 5.2 Boeren in de 21ste eeuw

De landbouw van de toekomst moet eerlijk, duurzaam en veerkrachtig zijn. Het huidige systeem loopt vast: het schaadt bodem en natuur en biedt boeren te weinig perspectief. Wij zien landbouw als sleutel voor voedselzekerheid én voor een gezonde leefomgeving. Soest kent een kleine maar relevante 'boerengemeenschap', wij vinden dat Soest een verantwoordelijkheid te nemen heeft in de landbouwtransitie. Samen met de regiegemeenten en de provincie kunnen we de landbouwtransitie versnellen.

- **De gemeente Soest zet zich in om met natuurbeschermers, supermarkten, handelaren en de boeren van de Eempolder en de Gelderse Vallei regionaal afspraken te maken over de eerlijke productie en verkoop van boerenproducten**, zodat we onze boeren perspectief geven, de regio van eerlijk eten voorzien en we biodiversiteit en ecosystemen verbeteren. We kijken hiervoor naar 'Rotterdam de boer op!' voor inspiratie en samenwerking met de Regio Foodvalley.
- **We onderzoeken de 'Boeren as a Service' (Baas) aanpak**, waarbij boeren een nieuwe inkomstenstroom op gang kunnen brengen met vrijwel geen financieel risico. Met BaaS ontvangen boeren een vergoeding in ruil voor het gebruik van hun land voor innovatieve landbouwtechnieken, zoals precisielandbouw en de inzet van drones. Dit doen we het liefste in nauwe samenwerking met Wageningen University & Research (WUR).

- **Er komt ruimte voor verticale stadslandbouw**, zodat we veel lokaal voedsel duurzaam op een klein oppervlakte kunnen produceren, transportkilometers verminderen en inwoners direct kunnen profiteren van verse, duurzame producten. Deze groenteflats kunnen coöperatief in wijken ontstaan, maar ook commercieel een plek in onze gemeente krijgen. We beginnen hiermee in Smitsveen.

### 5.3 Centraal wat moet, decentraal wat kan

De energietransitie vraagt om een frisse blik. Ons huidige energiesysteem vervuilt, is duur en maakt ons voor een groot deel afhankelijk van slechte regimes. Daarnaast zijn de grenzen bereikt: het elektriciteitsnet zit vol. Vernieuwing is nodig om vooruitgang mogelijk te maken. Wij willen de energietransitie aangrijpen om huizen beter toekomstbestendig te maken, inwoners meer zeggenschap te geven en om een robuust, toekomstgericht systeem te ontwerpen. Onze visie: een lappendeken van energiesystemen waar inwoners de vruchten van plukken.

Organisaties als Energie Actief Soest en Soester Energie betrekken wij bij thema's als:

- versnelde energietransitie
- biodiversiteit en water
- klimaatbestendige woonplaatsen
- circulaire gemeente
- emissievrije en betaalbare mobiliteit.

- **Elke wijk krijgt een eigen slim 'wijkenergieplan'**, zodat de productie, het transport, het gebruik en de opslag van energie (elektriciteit én warmte) samenhangend in één energiesysteem bij elkaar worden gebracht. Gelote wijkberaden helpen bij het opstellen. De wijkenergiesystemen zien wij het liefst in handen van energiegemeenschappen.
- **We stimuleren, ondersteunen en faciliteren energiegemeenschappen met juridische, technische en financiële kennis en middelen**, zodat er meer eigenaarschap en draagvlak voor de energietransitie ontstaat, de lokale democratie wordt versterkt en niet alleen de lasten, maar ook de lusten lokaal landen.
- **We willen een crisisaanpak voor netcongestie**, zodat de netbeheerders het elektriciteitsnet zo snel als mogelijk kunnen vernieuwen en de ontwikkeling van onze gemeente niet geheel komt stil te liggen. Daarnaast kunnen slimme wijkenergiesystemen, energiemanagement en andere innovatieve oplossingen ook een belangrijke bijdrage leveren. Regionaal moet de samenwerking stevig worden aangehaald om te voorkomen dat ingrepen op de ene plek, grotere problemen veroorzaken op een andere plek.

- **Met meer zonnepanelen en strategisch geplaatste windturbines gaan we meer duurzame elektriciteit opwekken**, zodat onze ecologische voetafdruk kleiner wordt en wij onszelf meer kunnen voorzien van duurzame elektriciteit. Wij gaan actief op zoek naar locaties voor windturbines. Dat doen wij samen met onze regionale partners. Zonnepanelen stimuleren wij alleen wanneer die in een slim wijkenergieplan zijn opgenomen, maar we gaan ze ook niet ontmoedigen.
- **Met de gemeente als regisseur willen wij de warmtetransitie versnellen en democratischer maken**, zodat inwoners meer zeggenschap krijgen, de keuzes eerlijk en transparant zijn en we sneller afstappen van gas. Het warmtenet zien wij als kritieke infrastructuur en houden we daarom uit handen van marktpartijen. Ook inwoners van wijken die in aanmerking komen voor het warmtenet (op termijn), moeten nu al maatregelen kunnen treffen om hun woningen te verduurzamen.
- **Soest haakt actief aan bij nationale en Europese waterstofinitiatieven**, zodat we voorbereid zijn op toekomstige toepassingen in mobiliteit, industrie en opslag. Voor woningen en gebouwen sturen we bewoners en bedrijven naar bewezen alternatieven, maar we reserveren ruimte voor infrastructuur en pilots. Zo dragen we bij aan kennis, samenwerking en een groene waterstofeconomie op de lange termijn.
- **We ondersteunen de ontwikkeling van slimme energiesystemen** binnen de gemeente Soest zoals 'Local4Local'. Dit is een landelijke beweging om te komen tot een nieuw energiesysteem waarbij de door een energiecoöperatie lokaal opgewekte energie lokaal opgeslagen en gebruikt wordt, en lokaal in eigendom is. Dat vermindert ook de transportverliezen van elektrische energie. Het helpt de gemeente en haar inwoners om minder afhankelijk te worden van externe partijen, netcongestie te voorkomen, en de opbrengsten lokaal te houden. Een energiegemeenschap biedt bewoners grip op hun energievoorziening via democratisch eigendom, met transparante en stabiele prijzen gebaseerd op kostendekking.

## 5.4 Data als nieuwe grondstof

De toekomst is digitaal. Technologieën zoals kunstmatige intelligentie en sociale media zijn diep verweven met ons dagelijks leven. Ze draaien op algoritmes die steeds meer bepalen wat we zien, hoe we communiceren en welke keuzes we maken. De toenemende afhankelijkheid van Big Tech en verschuivende machtsverhoudingen wereldwijd maken ons digitaal kwetsbaar. Digitalisering biedt daarentegen ook grote kansen: het kan deelname aan de samenleving makkelijker maken en helpt ons om de gemeente eerlijker, veiliger en slimmer te besturen. Maar dan moeten we wel zélf aan het roer staan, én oog houden voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

- **We richten Soest in als datagemeenschap (data common)**, zodat we meer geanonimiseerde data openbaar delen. Wij zien data als een waardevolle grondstof die onze gemeente kan helpen verbeteren en toekomstgericht te maken.
- **Open source is ons uitgangspunt bij data die verzameld wordt in de openbare ruimte en aanbestedingen van nieuwe software**, tenzij dat om veiligheids- of privacyoverwegingen sterk onwenselijk is, zodat onze software transparanter en veiliger wordt en innovatie en samenwerking worden gestimuleerd. Alle data die in de openbare ruimte verzameld wordt, wordt geanonimiseerd voor iedereen beschikbaar gesteld.
- **We bouwen een netwerk van open source (communicatie-)platforms die allemaal onderling verbonden zijn via open standaarden (fediverse)**, zodat we onze privacy vergroten door meer controle over onze eigen gegevens door ze op onze eigen servers op te slaan. Dit doen we samen met de regio Eemvallei.
- **Er komt een AI-systeem voor gemeentelijke processen**, zodat de ambtenaren hun tijd kunnen besteden aan menselijke taken.
- **Inwoners, ambtenaren en andere belanghebbenden ondersteunen we bij deze volgende digitaliseringsslag**, zodat iedereen mee kan komen in Soest als transparante, duurzame en digitale gemeente. Dat willen wij doen door trainingen te organiseren (ook voor basale digitale vaardigheden) en door het aantal IDO's (Informatiepunt Digitale Overheid) uit te breiden. Het blijft mogelijk om met papier of bij loketten aanvragen of bezwaren in te dienen.

## 6. Regionaal samen

*“Aangekomen bij de mobiliteitshub bij Richelleweg Soesterberg stap je in de snelbus (of de tram) naar Zeist. Door de hele regio Eemvallei rijden snelbussen die belangrijke centra en de gedeelde bedrijventerreinen en onderwijsinstellingen met elkaar verbinden. Sinds de regionale Duurzame Economische Agenda is de regio een trekpleister voor toekomstgerichte ondernemingen en jong talent. De bussen zijn daarom echt een must en een mooie aanvulling op de regionale doorfietsroutes. Binnen 20 minuten ben je nu op bestemming. Je stapt uit en ziet anderen hun elektrische deelfiets parkeren. Het gelote regionale burgerberaad begint zo, dus je zoekt op waar je naar binnen moet. “Is de identiteit van de regio Eemvallei sinds de invoering veranderd?”, is aan jullie gevraagd. Voor jou staat nog steeds één ding vast: Toekomst - Made in regio Eemvallei.”*

De grote uitdagingen van deze tijd stoppen niet bij de gemeentegrens. Onze oplossingen zouden dat dus ook niet moeten doen. Of het nu gaat om economische ontwikkeling, hoe we onze bereikbaarheid verbeteren of de biodiversiteit herstellen: dit lossen we niet op onze postzegel op. Daar is grensoverstijgende samenwerking voor nodig. Échte samenwerking. Geen vrijblijvende praatclubjes, maar afspraken waar we op kunnen bouwen.

We hebben een regio nodig die als geheel ademt en beweegt. Waarin we samen met onze buurgemeenten plannen maken en uitvoeren. Want alleen door onze kennis, keuzes en investeringen op elkaar af te stemmen, houden we onze regio toekomstbestendig, bereikbaar en economisch gezond. Eén regio. Eén koers. Geen versnipperde eilandpolitiek, maar samenwerken aan wat echt telt: eerlijke democratische besluitvorming, een toekomstgerichte economie, een gezonde en robuuste natuur, duurzaam reizen en, bovenal, gelukkig leven.

De regionale samenwerking willen we daarom sterk verbeteren. En goede samenwerking vraagt om heldere spelregels. Besluiten die over gemeentegrenzen gaan, moeten goed te volgen en te controleren zijn. Inwoners én volksvertegenwoordigers moeten kunnen meekijken en meebeslissen. Dat vraagt om een andere samenwerking dan nu. Transparant, democratisch en met een duidelijke stem voor de mensen om wie het gaat.

Grensoverstijgende samenwerking is essentieel voor de toekomst van onze gemeente. Wij laten zien hoe regionale samenwerking het lokale laat floreren. Met duidelijke keuzes, stevige democratische verankering en een gedeeld toekomstbeeld. Niet omdat Brussel het wil, maar omdat Soest het nodig heeft.

### Wat we in 2030 bereikt willen hebben

Grenzeloos samenwerken is een realistische keuze voor een leefbare toekomst. Het vraagt om visie, vertrouwen en de wil om gemeentegrenzen als kansen te zien. Wij bouwen aan een regio die samen denkt, samen beslist en samen doet - transparant, democratisch en

met oog voor wat ons bindt. Een regio die als één geheel beweegt en waar samenwerking onze grootste kracht is.

- Regio Eemvallei is een feit of met een andere passende naam
- Van de versnipperde lokale regelingen is minstens 50% regionaal gebundeld voor meer overzicht en efficiëntie
- Met 2 zusterregio's hebben we een officiële samenwerking voor kennisdeling en gezamenlijke projecten en Europese lobby
- Het eerste regionaal gelote burgerforum is afgerond over onze gedeelde regionale identiteit
- Boeren in de regio kunnen hun eco-verantwoorde producten in de regio Eemvallei kwijt voor een eerlijke prijs, dankzij afspraken tussen boeren, afnemers en overheden
- 5 locaties zijn aangewezen voor een mobiliteitshub waar makkelijk over te stappen is op auto en openbaar vervoer
- 3 snelbuslijnen verbinden de bedrijventerreinen in de regio en er liggen concrete plannen voor de centra

## 6.1 Meer en betere regionale samenwerking

Wat goed is voor de regio, is goed voor de gemeenten. Toch zien veel gemeenten échte regionale samenwerking als een bedreiging voor de eigen belangen. En dat terwijl de grote uitdagingen van nu *juist* regionaal aangepakt moeten worden. Wij zien de gemeente Soest als een van de aanjagers om de manier van samenwerken in de regio grondig te hervormen. We verbouwen Regio Amersfoort naar een duidelijke, transparante samenwerking: Regio Eemvallei.

- **'Regio Amersfoort' wordt 'Regio Eemvallei'**, zodat de naam past bij alle gemeenten die in de regio samenwerken. Met een gemeenschappelijke regeling leggen we een duidelijke juridische structuur, gezamenlijk besluitvormingsproces - met juridische borging van de betrokkenheid van gemeenteraden en inwoners - en transparant verantwoordingsproces vast.
- **We bouwen aan één herkenbare identiteit voor de regio**, zodat we gezamenlijk duidelijk hebben wat ons karakter is en waar onze krachten en meerwaarden liggen.
- **We stellen een regionaal kompas op met ambities en opgaven en verankeren die in regionaal en lokaal beleid**, zodat we een gezamenlijke koers hebben voor de ontwikkeling van onze regio en we samenhang brengen in beleid en de uitvoering daarvan.
- **We brengen versnipperde samenwerkingen samen in één overzichtelijke structuur of een paar koepelregelingen**, zodat de regio krachtiger, transparanter en democratischer kan sturen. Wanneer het logischer is om taken over te dragen aan de provincie, dan doen we dat.

- **We gaan een officieel partnerschap aan met een Europese zusterregio**, zodat we met een regio met gelijksoortige uitdagingen kennis kunnen delen, gezamenlijk projecten op kunnen zetten en samen kunnen werken in de EU.

## 6.2 Meer regionale democratie

Goede samenwerking vraagt om een goede democratische basis. Wanneer gemeenten samen besluiten nemen, moeten inwoners en volksvertegenwoordigers ook samen zeggenschap hebben. Nu is regionale besluitvorming te vaak ondoorzichtig, versnipperd en lastig te volgen voor inwoners of raadsleden. Volt wil een stevige regionale democratie waarin betrokkenheid en transparantie vanzelfsprekend zijn - een podium voor de stem van de regio.

- **We stellen een regionale raadscommissie in voor regionale samenwerking**, zodat raadsleden meer aan het stuur komen bij regionale samenwerking. De regionale raadscommissie controleert, adviseert en agendeert raadsleden en bestuurders.
- **Met een regionaal (geloot) regioberaad brengen we inwoners van de Regio Eemvallei aan tafel bij grote regiobesluiten**, zodat de stem van de inwoners waar mogelijk formeel en even zwaar weegt als die van bestuurders. Wat ons betreft komt er zo snel mogelijk een regioberaad over de identiteit van de regio Eemvallei.
- **De slag- en uitvoeringskracht van Bureau Regio Eemvallei wordt versterkt**, zodat de regionale ondersteuning voldoende is om de ambities waar te maken en het democratisch gat te overbruggen.

## 6.3 Een regionale Duurzame Economische Agenda

De economie in Regio Eemvallei staat er goed voor, maar om ook in de toekomst sterk te blijven, moeten we regionaal meer samenwerken. Volt wil één regionale koers waarin ondernemers, onderwijs en overheid samenwerken aan een toekomstbestendig verdienmodel. De grote transities op het gebied van duurzaamheid, digitalisering en de arbeidsmarkt bieden volop kansen voor innovatie en duurzame groei. Om die kansen te grijpen, zijn duidelijke keuzes en gezamenlijke regie nodig. Samen bouwen we aan een regio die kansen creëert, talent vasthoudt en de beperkte beschikbare ruimte slim inzet.

- **We ontwikkelen een regionale Duurzame Economische Agenda**, zodat gemeenten, onderwijs en ondernemers samenwerken aan een duurzaam en toekomstbestendig verdienmodel. We sluiten nauw aan op innovatienetwerk Earth Valley en ecosysteem Life Sciences & Health en richten ons op duurzame agro(business), (hoogwaardige) recycling, circulaire bedrijvigheid en reparatie, digitale innovatie en een sterke (praktische) kennisinfrastructuur.
- **We richten onze bedrijventerreinen in vanuit een regionale visie**, zodat we de beperkte ruimte slimmer gebruiken, strategischer kunnen sturen op een



toekomstbestendige en duurzame economie en gemeenten elkaar onderling versterken. Zo zouden we De IJssel regionaal kunnen specialiseren in recycling.

- **Met een regionaal arbeidsmarktprogramma bouwen we aan één regionale arbeidsmarkt waarin opleiding, begeleiding en baankansen beter op elkaar én de regionale Duurzame Economische Agenda aansluiten**, zodat mensen hier kunnen leren én werken aan de duurzame economie van morgen.
- **We brengen onderwijs, overheid en ondernemers samen in een Regionale Innovatie Alliantie**, zodat we mensen met innovatie- en scholingsprojecten opleiden voor de banen van morgen en samen bouwen aan de kennisinfrastructuur van onze duurzame economie.
- **We onderzoeken hoe we met slimme instrumenten en gerichte investeringen de duurzame transitie in de regio kunnen versnellen en onze economie concurrerder kunnen maken**, zodat we tijdelijk gebruik kunnen maken van iets als een 'Speciale Economische Zone' of een Regiodeal met gerichte belasting- en subsidievoordelen om onze nieuwe economie competitief te maken.

## 6.4 De Eempolder als gezond, kloppend hart

De Eempolder is het groene hart van onze regio. Het is een uniek landschap van boerenland, biodiversiteit en cultuurhistorie, maar staat flink onder druk. Verstedelijking, stikstof, versnippering en bodemdaling bedreigen de natuur, leefbaarheid en toekomstbestendigheid van het gebied. Volt wil de Eempolder fysiek, bestuurlijk en ecologisch verbinden tot één robuust geheel dat natuur, landbouw en recreatie in balans brengt. Daarmee zorgen we dat het nu en in toekomst gezond blijft kloppen. Waar gaan we naartoe werken:

- **We maken van de Eem en de Eempolder een rechtspersoon**, zodat het gebied zelf een stem krijgt in beleid en beheer en we het gebied duurzaam kunnen beschermen en versterken.
- **We verbinden de Eempolder fysiek en ecologisch**, zodat natuur, landbouw en recreatie elkaar versterken en het gebied bijdraagt aan biodiversiteit, klimaatbestendigheid en leefkwaliteit.
- **We creëren een duurzaam boeren ecosysteem in de Eemvallei**, zodat natuur, voedsel en toekomstbestendige landbouw samenkomen met sterke ketens, gezonde bodems en een eerlijk verdienmodel voor boeren.

## 6.5 Slimme mobiliteit, bereikbare regio

Bereikbaarheid begint bij goede keuzes: voor mensen, voor de leefomgeving en voor de toekomst. Volt wil een mobiliteitssysteem dat zich richt op regionale bereikbaarheid, met het juiste vervoermiddel op de juiste plek. Zo maken we ruimte voor leefbaarheid in plaats van voor blik. Wij willen daarvoor de mobiliteitstransitie versnellen en inwoners échte alternatieven geven voor de auto. Bereikbaar, gezond en toekomstbestendig; dát is de route vooruit.



- **Op strategische plekken in de regio richten we mobiliteitshubs in waar verschillende vervoersmiddelen samenkomen**, zodat het in de regio aantrekkelijker en makkelijker wordt om de fiets of het openbaar vervoer te gebruiken en er in onze leefkernen meer ruimte komt voor groen, speelruimte en andere plekken voor recreatie en samenkomst.
- **Meer aantrekkelijke regionale doorfietsroutes**, zodat de (elektrische) fiets binnen de regio een van de meest aantrekkelijke vervoermiddelen wordt. Aanvullend op de doorfietsroutes die er zijn, willen we in elk geval een doorfietsroute naar Leusden, Woudenberg en Veenendaal.
- **Goed doorstromende wegen binnen de regio Eemvallei**, zoals in Houten en Leuven, zodat het verkeer binnen Soest prettiger is voor bewoners, recreanten en langzame weggebruikers en daarnaast de regio goed ontsloten blijft.
- **Snelbussen die de centra en bedrijventerreinen in de regio met elkaar verbinden**, we de bereikbaarheid van onze belangrijke leefkernen verbeteren en regionale mobiliteit makkelijker mogelijk maken.
- **De centrale hubfunctie van de Soester stations behouden en versterken we**, zodat de gemeente Soest een nog betere bereikbaarheid heeft en aantrekkelijker wordt voor mensen van buiten Soest. Dit is goed voor de ondernemers in Soest.